

คำนำ

อภิธานศัพท์ในวงงานรัฐสภา เป็นเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการอีกฉบับหนึ่ง ที่สำนักภาษาต่างประเทศได้ดำเนินการคัดเลือกและรวบรวมคำศัพท์ต่างๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภา รวมทั้งค้นคว้าคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกันหรือใกล้เคียงกัน โดยมีคำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ยกตัวอย่างประโยคที่มีการใช้คำศัพท์นั้นและคำแปลเป็นภาษาไทยในแต่ละประโยค เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านคำศัพท์โดยมีแหล่งอ้างอิงในการสื่อสารความหมายของคำศัพท์ในวงงานรัฐสภาอีกรูปแบบหนึ่ง

สำนักภาษาต่างประเทศ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า อภิธานศัพท์ในวงงานรัฐสภาจะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่านที่สนใจ โดยเฉพาะข้าราชการรัฐสภาที่ประสงค์จะเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สำนักภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม ๒๕๕๑

สารบัญ

หมวดอักษร	หน้า
ก.	
กฎมณเฑียรบาล	๑
กฎอัยการศึก	๒
กระทู้ถาม	๔
การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ	๕
การทุจริตหรือคอร์รัปชัน	๖
การชุบสภา	๗
การรักษาความสงบเรียบร้อย	๘
การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	๑๐
การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	๑๑
การอภิปรายไม่ไว้วางใจ	๑๒
ข.	
ข้อบังคับการประชุม	๑๓
ขัดต่อศีลธรรมอันดี	๑๔
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๑๖
ขึ้นรับหลักการ	๑๗
ขาดคุณสมบัติ	๑๘
ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรค	๑๙
ขาดประชุม	๒๐
ขึ้นตรงต่อ	๒๒
เขตเลือกตั้ง	๒๓
เขตอำนาจแห่งรัฐ	๒๔
เข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา	๒๕
เข้าชื่อร้องขอ	๒๖
เข้าชื่อเสนอความเห็น	๒๗
ไขข่าวแพร่หลาย	๒๘

ค.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง	๓๐
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๓๑
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๓๒
คณะกรรมการสิทธิการ	๓๔
คณะรัฐมนตรี	๓๕
คณะองคมนตรี	๓๖
ครบองค์คณะ	๓๗
ความคุ้มครอง	๓๘
คะแนนเสียงข้างมาก	๓๙
คะแนนเสียงชี้ขาด	๔๐
คะแนนเสียงเท่ากัน	๔๑
คัดค้านการไม่ให้ประกัน	๔๒
ค่าตอบแทนแรงงาน	๔๓
คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎร	๔๔

ญ.

ญัตติ	๔๕
-------	----

ต.

ตราเป็นกฎหมาย	๔๖
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	๔๗

น.

นายกรัฐมนตรี	๔๘
นายทะเบียนพรรคการเมือง	๔๙

ป.

ปกปิดข้อเท็จจริง	๕๐
ปฏิญาณตน	๕๑
ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน	๕๒
ประชาชน	๕๔

ประมุข	๕๕
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	๕๖
ประธานรัฐสภา	๕๗
ประธานวุฒิสภา	๕๘
ประธานศาลปกครองสูงสุด	๕๙
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	๖๐
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๖๑
เปิดเผย	๖๒

ผ.

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	๖๓
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	๖๕
ผู้นำฝ่ายค้าน	๖๗
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๖๘
ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๗๐
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์	๗๒
แผนพัฒนาการเมือง	๗๓

พ.

พรรคการเมือง	๗๔
พระราชกฤษฎีกา	๗๕
พระราชกำหนด	๗๖
พระราชบัญญัติ	๗๗
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	๗๘

ม.

มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน	๗๙
------------------------	----

ร.

รองประธานรัฐสภา	๘๐
ระบอบประชาธิปไตย	๘๑
รัฐธรรมนูญ	๘๓

รัฐมนตรี	๘๔
รัฐวิสาหกิจ	๘๕
รัฐสภา	๘๖
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๘๘
ราชกิจจานุเบกษา	๙๐
ราชบัลลังก์	๙๑
ราชอาณาจักร	๙๓
รายการทรัพย์สินและหนี้สิน	๙๔
ร่ำรวยผิดปกติ	๙๕
เรียกประชุมรัฐสภา	๙๖
ด.	
ลาออกจากสมาชิกภาพ	๙๘
จ.	
วาระ (ในการพิจารณาร่างกฎหมาย)	๙๙
วุฒิสภา	๑๐๑
ค.	
ศาลทหาร	๑๐๒
ศาลปกครอง	๑๐๓
ศาลรัฐธรรมนูญ	๑๐๔
ง.	
สภาผู้แทนราษฎร	๑๐๕
สมัยประชุมวิสามัญ	๑๐๖
สมัยประชุมสามัญทั่วไป	๑๐๗
สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ	๑๐๘
สมาชิกภาพ	๑๐๙
สมาชิกวุฒิสภา	๑๑๐
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๑๑
สิทธิ	๑๑๒

สิทธิเลือกตั้ง	๑๑๓
เสนอชื่อ	๑๑๔
เสร็จสิ้นการพิจารณา	๑๑๕
เสรีภาพ	๑๑๖
เสียงข้างมาก	๑๑๗
ห.	
หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง	๑๑๘
อ.	
องค์กรของรัฐ	๑๑๙
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๐
องค์ประชุม	๑๒๑
องค์มนตรี	๑๒๓
อภิปราย	๑๒๔
ออกเสียงประชามติ	๑๒๖
ออกเสียงลงคะแนน	๑๒๗
อำนาจในการปกครองประเทศ	๑๒๘
อำนาจอธิปไตย	๑๒๙
เอกสิทธิ์	๑๓๑
บรรณานุกรม	๑๓๓
ภาคผนวก : ผู้แปลและเรียบเรียง	๑๓๕

กฎหมายเทียรบาล

Palace Law

หมายถึง ข้อบังคับที่ว่าด้วยการปกครองภายในพระราชฐาน กฎหมายเทียรบาลนั้นมีมาแต่โบราณกาล เช่น กฎหมายเทียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ พุทธศักราช ๒๔๖๗ เป็นต้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้การออกกฎหมายเทียรบาลนั้นเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ โดยให้คณะองคมนตรีเป็นผู้ร่างกฎหมายเทียรบาลแก้ไขและนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อมีพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อทรงเห็นชอบและทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ก็ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ทันที¹

ตัวอย่างประโยค

1. The Amendment of the **Palace Law** on Succession B.E. 2467 shall be the prerogative of the King.²

การแก้ไขเพิ่มเติม**กฎหมายเทียรบาล**ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะ³

2. The current Thai Constitution stipulated that if the King names his successor as in the **Palace Law** on Succession B.E. 2467, then the named prince will inherit the throne.

รัฐธรรมนูญของไทยฉบับปัจจุบันบัญญัติว่า ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงเสนอชื่อผู้สืบสันตติวงศ์ตาม**กฎหมายเทียรบาล**ว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ พุทธศักราช ๒๔๖๗ พระราชวงศ์ที่ถูกเสนอชื่อจะเป็นผู้สืบทอดพระราชบัลลังก์แทนพระองค์

---

¹เดโช สนวนานนท์, คำอธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, (กรุงเทพมหานคร: วิถีชี คอมมิวนิเคชั่น, 2541), หน้า 2-3.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 22 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 22 วรรค 2

กฎอัยการศึก

Martial Law

เป็นระบบกฎหมายที่มีต้นกำเนิดมาช้านานแล้ว สำหรับประเทศไทยเองได้มีการประกาศใช้กฎหมายเรื่องกฎอัยการศึกในสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยตอนนั้นเราเรียกว่ากฎอัยการศึกรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๖ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้มีการยกเลิกไปและตราขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมซึ่งเรียกว่า พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก และเหตุที่คนทั่วไปมักเรียกเพียงสั้นๆ ว่ากฎอัยการศึก เนื่องมาจากตัวพระราชบัญญัติเองกำหนดให้เรียกกฎหมายฉบับนี้ว่า กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๑ ทำให้คนส่วนใหญ่พากันเรียกพระราชบัญญัตินี้เพียงสั้นๆ ว่า กฎอัยการศึก

จากสารานุกรมเสรีวิกิพีเดีย ได้ให้ความหมายไว้ว่า กฎอัยการศึกเป็นกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นไว้สำหรับประกาศใช้เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง เช่น ในกรณีเกิดสงครามการจลาจลในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจหน้าที่เหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการระงับปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อย กฎอัยการศึกเป็นกฎหมายที่มีอยู่ในเวลาปกติไม่ได้ใช้บังคับ โดยเมื่อจะใช้บังคับต้องประกาศและกำหนดพื้นที่ที่จะใช้บังคับ

สำหรับประเทศไทยแล้ว การประกาศใช้กฎอัยการศึกก็เพื่อให้บ้านเมืองอยู่ในความสงบเรียบร้อยปลอดภัยจากภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นกับประเทศชาติและประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอันตรายที่จะเกิดต่อชีวิตและทรัพย์สินของพลเมืองผู้บริสุทธิ์ การประกาศภาวะฉุกเฉิน การเตรียมพร้อมของฝ่ายทหารเพื่อที่จะระงับความวุ่นวายหรือการก่อการจลาจลทั้งหลายทั้งปวง การห้ามประชาชนออกนอกบ้านในยามวิกาล การห้ามชุมนุมหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองเกินกว่าห้าคน การจับบุคคลหรือค้นในที่สาธารณะ โดยไม่ต้องมีหมายศาล การห้ามมิให้พรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมการเมืองหรือจดทะเบียนพรรคการเมือง เป็นต้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The King has the prerogative to declare and lift the **martial law** in accordance with the conditions and manner under the Martial Law.²

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎอัยการศึกตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก³

¹<http://th.wikipedia.com/wiki>

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 222 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 222 วรรค 1

2. In many countries **martial law** imposes particular rules, one of which is curfew.

มาตรการห้ามออกนอกเคหสถานในเวลาที่กำหนดเป็นหนึ่งในกฎอัยการศึกที่หลายๆ ประเทศประกาศบังคับ

กระทู้ถาม

Interpellation

คือ คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีตอบในเรื่องใดๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยอาจตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษาก็ได้ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ฝ่ายนิติบัญญัติใช้ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ กระทู้ถามมีสองประเภท คือ กระทู้ถามทั่วไปและกระทู้ถามสด¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. A member of the House of Representatives is not bound by the resolution of his political party in submitting an **interpellation**, debating and casting a vote in no-confidence debate.²

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ³

2. Every member of the House of Representatives has the right to make a verbal **interpellation** for a Minister on any matter within the scope of his or her authority.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามสดต่อรัฐมนตรีในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “กระทู้,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 12.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 162 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 162 วรรค 2

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

Amendment of the Constitution

หมายถึง ข้อบัญญัติเรื่องกฎเกณฑ์และวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถ้าไม่บัญญัติวิธีการเอาไว้ การแก้ไขเพิ่มเติมใดๆ ก็จะเป็นการหมิ่นเหม่ต่อการถูกกล่าวหาว่าล้มล้างรัฐธรรมนูญได้ อีกทั้งยังไม่เป็นการยอมรับในหลักการที่ว่า “รัฐธรรมนูญย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมแห่งกาลเวลาและสภาพการณ์ของบ้านเมือง” อันเป็นคำปรารภของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ ถึงหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเอาไว้อย่างละเอียด กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้ที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ ก็มีคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน นอกจากนั้น ยังมีเงื่อนไขสำคัญกำกับไว้ด้วยว่า “ผู้ตัดข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะเสนอมิได้” ส่วนการพิจารณาของรัฐสภานั้น ได้กำหนดไว้ว่าให้พิจารณาเป็นสามวาระ¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. An amendment of the Constitution may be made under the following rules and procedures: ...²

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้...³

2. In an amendment of the Constitution, there should have a referendum, whether sector should be edited or not and if it is useful for the whole public. Otherwise, each group will mention the legitimacy to gathering the signatures to amending for their interest and exclude the opposition.

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้น ควรมีการลงประชามติว่ามาตรานั้นๆ สมควรแก้ไขหรือไม่ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเพียงใด มิฉะนั้น แต่ละฝ่ายในสังคมก็จะอ้างสิทธิโดยชอบในการล่ารายชื่อเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เกิดประโยชน์ของฝ่ายตนและกีดกันฝ่ายตรงกันข้าม

¹เดโช สนวนานนท์, คำอธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, (กรุงเทพมหานคร: วิທີซี คอมมิวนิเคชั่น, 2541), หน้า 6-7.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 291 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 291 วรรค 1

การทุจริตหรือคอร์รัปชัน

Corruption

การถือโงงสิ่งที่เคยเป็นหรือสิ่งที่ควรเป็นของราษฎรและการถือโงงงบประมาณของรัฐเดิมเราเคยใช้คำว่า น้อราษฎ์บังหลวง คือ การที่พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บเงินจากราษฎรแล้วไม่ส่งหลวงหรือเบียดบังเงินหลวง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้บัญญัติว่าการทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือให้ผู้อื่นเชื่อว่า ตนมีตำแหน่งนั้น แล้วใช้ตำแหน่งนั้นเพื่อประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น นอกจากนี้ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ระบุว่า ข้าราชการจะต้องไม่ยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น เมื่อเทียบกับการถือโงงในสมัยปัจจุบันที่นักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้โงงจากงบประมาณโดยตรง แต่จะใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ธุรกิจของตนเองและพรรคพวก ทั้งจากทรัพยากรสาธารณะ เงินในอนาคตและจากประชาชน ซึ่งรัฐธรรมนูญได้ห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หรือเป็นส่วนหนึ่งในบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม นอกจากนี้ ยังบังคับรวมถึงคู่สมรสและบุตรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา และบุคคลอื่นที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำตามมาตรานี้ด้วย เป็นต้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person holding the position of Prime Minister, Minister, member of the House of Representatives, senator, President of the Supreme Court of Justice, President of the Constitutional Court, President of the Supreme Administrative Court or Attorney-General who is under exhibits circumstances of unusual wealthiness indicative of the commission of **corruption**, malfeasance in office, malfeasance in judicial office or an intentional exercise of power contrary to the provisions of the Constitution or law or serious violation or failure to comply with ethical standard, may be removed from office by the Senate.²

¹วิทยากร เชียงกูล, แนวทางปราบคอร์รัปชันอย่างได้ผล, (กรุงเทพมหานคร: สายธาร, 2549), หน้า 56 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265-266.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 270 Paragraph 1

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุดหรืออัยการสูงสุด ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้¹

2. State should increase the punishment for the **corruption** offence and people should inspect the government and public organization and then notice to the state for preventing that better than solving because the conspirator had demolished the evidence already.

รัฐควรเพิ่มบทลงโทษการทุจริต และประชาชนควรมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแส ตรวจสอบความไม่ชอบมาพากลที่จะก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นการป้องกัน ซึ่งจะดีกว่าการมารื้อฟื้นตรวจสอบภายหลังเนื่องจากผู้ทุจริตสมรู้ร่วมคิดทำลายหลักฐานไปแล้ว

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 270 วรรค 1

การยุบสภา

Dissolution

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภานั้น รัฐสภาจะเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นสถาบันของผู้ที่เป็นตัวแทนของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจธิปไตย รัฐสภามีอำนาจที่สำคัญคือ อำนาจในการควบคุมฝ่ายบริหารด้วยการตั้งกระทู้ถามหรือการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

สำหรับวัตถุประสงค์ของการยุบสภา ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือของรัฐบาลที่ใช้กานอำนาจรัฐสภา เพราะรัฐสภามีอำนาจควบคุมการทำงานของรัฐบาล โดยการทำให้รัฐบาลออกได้โดยการลงมติไม่ไว้วางใจ การยุบสภาจึงเป็นเครื่องมือทางฝ่ายรัฐบาลที่จะถ่วงดุลหรือกานอำนาจของสภา อย่างไรก็ตาม การยุบสภาอาจมิได้เกิดขึ้นเพราะความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลและรัฐสภาเท่านั้น บางกรณีการยุบสภาก็เกิดขึ้นเพราะความขัดแย้งภายในฝ่ายรัฐบาลเอง หรือบางกรณีการยุบสภาเกิดขึ้นเพราะรัฐบาลกำลังได้รับคะแนนเสียงนิยมจากประชาชนก็เป็นได้

การยุบสภาจะก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสถาบันการเมือง ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เพราะเมื่อมีการยุบสภาขึ้น แม้วุฒิสภาจะดำรงอยู่ต่อไป แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะสิ้นสุดลงก่อนครบวาระตามปกติ และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ส่วนฝ่ายรัฐบาลนั้น รัฐมนตรีต่างๆ ต้องพ้นจากตำแหน่งแต่ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่เรื่องนโยบายต่อไป จนกว่าคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะมารับหน้าที่¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The **dissolution** of the House of Representatives may be made only once under the same circumstances.²

การยุบสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน³

2. Prime Minister can dissolve the government, **the dissolution** can be used in case that he or she cannot control the state administration. He or she can use this mean for negotiating with the coalition parties.

นายกรัฐมนตรีสามารถยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเลือกตั้งใหม่ได้ ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและยังถือเป็นเครื่องมือในการต่อรองกับพรรคร่วมรัฐบาล

¹กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง, “การยุบสภา,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 29.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 108 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 108 วรรค 3

การรักษาความสงบเรียบร้อย

Maintenance of public order

หมายถึง เงื่อนไขอย่างหนึ่งที่รัฐธรรมนูญอนุญาตให้ออกกฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลได้ ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นยอดปรารถนาของทุกสังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ไม่ได้เป็นหน้าที่ของรัฐแต่เพียงลำพังเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของบุคคลด้วย ประโยชน์จึงจะตกแก่ประเทศชาติและประชาชนเป็นส่วนรวม ดังนั้น การใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง¹

ตัวอย่างประโยค

1. A person shall enjoy the liberty to assemble peacefully and without arms.

The restriction on such liberty under paragraph one shall not be imposed except by virtue of law specifically enacted for the purpose of public assembling and for **the maintenance of public order** during the time when the country is in a state of war, or when a state of emergency or martial law is declared.²

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก³

2. The emergency decree signed by Prime Minister Samak Sundaravej empowered the army to restore **the maintenance of public order** to the country.

นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ลงนามในประกาศใช้พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้อำนาจกองทัพในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 751.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 63 Paragraph 2

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 63 วรรค 2

การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

Party – list basis

หมายถึง ระบบการเลือกตั้งประเภทหนึ่งที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดโดยเรียงลำดับตั้งแต่หมายเลขหนึ่งไปถึงหมายเลขสุดท้าย โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกบัญชีรายชื่อใดบัญชีรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชีเดียว

จำนวนคะแนนเสียงที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับจะนำไปคำนวณที่นั่งในบัญชีรายชื่อตามอัตราส่วนคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับ หากบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองใดได้คะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละห้าของคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ ให้ถือว่า ไม่มีผู้ใดในบัญชีนั้นได้รับเลือกตั้งและให้ถือว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับจากหมายเลขต้นบัญชีลงไปตามจำนวนสัดส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คำนวณได้สำหรับบัญชีรายชื่อนั้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The House of Representatives consists of five hundred members, one hundred of whom are from the election on a **party-list basis**.²

สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยคน³

2. An election on a **party-list basis** was changed into a proportional basis in the latest general election.

การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้เปลี่ยนรูปแบบเป็นการเลือกตั้งแบบสัดส่วนในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ปาร์ตี้ลิสต์,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 109.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 Section 98 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 98 วรรค 1

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

Account showing particulars of assets and liabilities

เป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรสและบุตร ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งในรัฐบาล¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The account showing particulars of assets and liabilities** submitted under paragraph one and paragraph two shall include assets of the persons holding political positions under direct or indirect possession or care of other persons.²

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย³

2. **An account showing particulars of assets and liabilities** in the Constitution is a specific provision for political positions.

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในรัฐธรรมนูญเป็นบัญญัติที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งทางการเมือง

---

¹อุดม รัฐอมฤต, “การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 36.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 259 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259 วรรค 3

การอภิปรายไม่ไว้วางใจ

No – confidence debate

เป็นกระบวนการทำงานในระบบรัฐสภาโดยฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร เช่น การอภิปรายไม่ไว้วางใจในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ซึ่งจะกระทำได้เฉพาะในระหว่างสมัยประชุม โดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจอาจแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ การอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะมีผลเท่ากับการอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะและการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A Member of the House of Representatives is not bound by the resolutions of his political parties in submitting an interpellation, debating and casting a vote in **no – confidence debate**.²

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ³

2. A **no – confidence debate** has been scheduled to be held by the House of Representatives within the next two weeks.

สภาผู้แทนราษฎรมีกำหนดจะเปิดการอภิปรายไม่ไว้วางใจภายในสองสัปดาห์นี้

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “การอภิปรายไม่ไว้วางใจ,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 38.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 162 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 162 วรรค 2

ข้อบังคับการประชุม

Rules of procedure

หมายถึง ข้อกำหนด ระเบียบปฏิบัติหรือกรอบกติกาของการประชุมสภาระดับชาติ ที่ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้ง การประชุมคณะกรรมการของสภาด้วย เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และราบรื่น ประกอบด้วยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาและข้อบังคับการประชุมรัฐสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. At a joint sitting of the National Assembly, the **rules of procedure** of the National Assembly shall apply.²

ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้ใช้**ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา**³

2. **Rules of procedure** are set up to maintain the activities in ordance during the session.

ข้อบังคับการประชุมจัดทำขึ้นเพื่อให้การประชุมสภาดำเนินไปได้อย่างเป็นระเบียบ

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 82.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 137

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 137

ขัดต่อศีลธรรมอันดี

Contrary to good morals

ข้อห้ามหรือข้อจำกัดที่มีต่อการกระทำหรือการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ คำว่า ศีลธรรมอันดีในที่นี้ หมายถึง ศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรักษาชาติบ้านเมืองให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย สงบเรียบร้อย และเป็นผลดีต่อการดำรงชีพอย่างปกติสุขของประชาชน เหตุที่ต้องจำกัดการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลเอาไว้บ้าง โดยเฉพาะในส่วนที่จะไปกระทบหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนนั้นก็เพื่อให้เป็นเครื่องมือของผู้บริหารประเทศ ในการกำกับดูแลและส่งเสริมตลอดจนคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองในชาติ ให้อยู่ร่วมกันด้วยความสมัครสมานสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกัน และเคารพในสิทธิเสรีภาพตลอดจนความคิดเห็นของผู้อื่นและของกันและกันด้วย ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๐ ที่ให้เสรีภาพแก่บุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมและการประกอบอาชีพตามลำดับ แต่การรวมกันเป็นสมาคมและการประกอบอาชีพดังกล่าว ต้องไม่เป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ส่วนมาตรา ๓๘ ให้เสรีภาพแก่บุคคลในการนับถือศาสนาและปฏิบัติพิธีกรรมตาม ความเชื่อถือของตน แต่การนับถือหรือการปฏิบัติพิธีกรรมดังกล่าว ต้องไม่เป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person shall enjoy an academic freedom.

Education, training, learning, teaching, researching and disseminating such research according to academic principles shall be protected; provided that it is not **contrary to** his or her civic duties or **good morals**.²

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ

การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน³

2. Although, the person have rights belong to the laws, but should not use such rights for distort the will of law for such person and alliances interest. Even the act use the loop hole of law and an accuracy by the law processing and that person or his group can not be judged by law. On the other hand, it is **contrary to the good morals** in the society and become an improper sample.

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 99 – 100.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 42

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 42

แม้ว่าบุคคลจะมีสิทธิตามกฎหมาย แต่ก็ไม่ควรที่จะใช้สิทธินั้นเพื่อบิดเบือนเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่ตนและพรรคพวก แม้ว่าการกระทำโดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายนั้นจะถือว่า กระทบการถูกต้องตามกระบวนการทางกฎหมายทุกประการและไม่สามารถเอาผิดได้ก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของคนในสังคมและเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีได้

ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

Be contrary to or inconsistent with the Constitution

หมายถึง ลักษณะของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดๆ ของบุคคลใดที่เข้าข่ายต้องห้ามหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ถ้าพิสูจน์โดยผ่านกระบวนการที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ปรากฏว่า กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือการกระทำดังกล่าว มีลักษณะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแล้ว ก็เป็นอันต้องยกเลิกหรือใช้บังคับต่อไปไม่ได้

ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวยังใช้สำหรับกรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างข้อบังคับการประชุมสภาที่อาจถูกเสนอให้วินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก่อนการนำไปใช้บังคับอีกด้วย¹

องค์กรที่มีอำนาจในการวินิจฉัยว่า กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การกระทำ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างข้อบังคับการประชุมสภา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว “คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ” ตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

ประโยคตัวอย่าง

1. The Constitution is the supreme law of the State. The provisions of any law, rule or regulation, which **are contrary to or inconsistent with this Constitution** shall be unenforceable.²

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้³

2. Some laws, approved by members of the parliament, **are contrary to or inconsistent with the Constitution.** These laws shall lapse or be unenforceable.

กฎหมายบางฉบับที่ผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกรัฐสภา แต่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กฎหมายเหล่านี้เป็นอันตกไปหรือใช้บังคับมิได้

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 102.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 6

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 6

ขั้นรับหลักการ

Acceptance in principle

เป็นวาระที่หนึ่งของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The voting in the first reading for **acceptance in principle** shall be by roll call and open voting, and the amendment must be approved by votes of not less than one-half of the total number of the existing members of both Houses.²

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง**ขั้นรับหลักการ** ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา³

2. The **acceptance in principle** is a part of voting system during the session.

ขั้นรับหลักการเป็นส่วนหนึ่งของระบบการออกเสียงลงคะแนนในระหว่างการประชุมสภา

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ, (กรุงเทพมหานคร: เดือนตุลา, 2547), หน้า 15.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 291 (3)

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 291 (3)

ขาดคุณสมบัติ

Disqualified

หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือต้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดๆที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นต้นว่า รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านี้ ถึงแม้จะถูกตรวจสอบพบในภายหลังว่า ขาดคุณสมบัติมาตั้งแต่ต้น ก็ต้องพ้นจากตำแหน่งและถือเสมือนหนึ่งว่า ไม่เคยดำรงตำแหน่งนั้นมาตั้งแต่ต้น ยกตัวอย่างเช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณสมบัติครบปรัญญาตรีเป็นอย่างต่ำ แต่เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วสักพักหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นที่เกิดตรวจสอบพบว่าผู้นั้นมิได้จบปริญญาตรีจริง หรือแม้จบปริญญาตรี แต่ใบรับรองวุฒิการศึกษาที่แสดงว่า จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเอกสารปลอม ผู้นั้นก็ต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้ถือเสมือนหนึ่งว่า ไม่เคยได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาตั้งแต่ต้น

ผู้ที่จะมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ เท่านั้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Membership of the House of Representatives terminates upon:

(4) being **disqualified** under section 101...²

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๑...³

2. The Constitutional Court on Tuesday decided that one Senator was **disqualified** because he had been less than forty years of age on the Election Day.

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเมื่อวันอังคารว่า สมาชิกวุฒิสภาผู้หนึ่ง**ขาดคุณสมบัติ** เนื่องจากมีอายุต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 105 – 106.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 106 (4)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 106 (4)

ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรค

Loss of membership of the political party

หมายถึง การที่สมาชิกของพรรคการเมืองหมดสมาชิกภาพหรือพ้นจากความเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง อันเป็นผลต่อเนื่องในทางการเมืองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดจากความเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ด้วยการขาดจากสมาชิกพรรคนี้อาจเป็นเพราะตาย ลาออกหรือพรรคมีมติให้ขับออกจากสมาชิกภาพ เป็นต้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Membership of the House of Representatives terminates upon:

(8) **loss of membership of the political party** in the case where the political party of which he is a member is dissolved by an order of the Constitutional Court and he is unable to become a member of another political party within sixty days as from the date on which the Constitutional Court issues its order...²

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

(๘) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง...³

2. The Constitutional Court's order was the cause of the **loss of membership of the political party** of many politicians.

คำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญทำให้นักการเมืองหลายคนขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 107.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 106 (8)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 106 (8)

ขาดประชุม

Be absent

หมายถึง การที่สมาชิกสภาไม่ได้เข้าประชุมสภาผู้แทนราษฎร ประชุมวุฒิสภา ประชุมร่วมกันของรัฐสภาหรือประชุมคณะกรรมการของสภา ตามที่ประธานสภาหรือประธานคณะกรรมการกำหนดนัดประชุม

โดยปกติ ถ้าสมาชิกสภาประสงค์จะขาดประชุมในวันใดวันหนึ่งหรือหลายวัน ก็สามารถกระทำได้ โดยยื่นใบลาต่อประธานสภา หากเกิดเจ็บป่วยหรือมีธุระจำเป็นกะทันหันยื่นใบลาไม่ทันก็เพียงแต่แจ้งทางโทรศัพท์ต่อเจ้าหน้าที่สภา เพื่อแจ้งต่อประธานสภา แต่ถ้าสามารถยื่นใบลาประชุมเป็นหนังสือเป็นการล่วงหน้าได้ก็จะเป็นการดี เพราะการขาดประชุมโดยได้รับอนุญาตจากประธานสภา จะทำให้สมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดพันธะหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติใดๆ ในระหว่างนั้น เฉพาะส่วนของตน จนกว่าจะครบกำหนดวันลา ตัวอย่างเช่น ถ้าหากได้รับอนุญาตให้ลาเป็นเวลา ๓๐ วัน ในระหว่าง ๓๐ วันดังกล่าว จะมาเข้าร่วมประชุมสภาไม่ได้ ดังนั้น ถ้าไม่แน่ใจว่าในระหว่าง ๓๐ วันที่ลานั้น จะเข้าร่วมประชุมหรือไม่ ก็ไม่ควรยื่นหนังสือลาประชุมต่อประธานสภาอย่างเป็นทางการ กล่าวคือ เมื่อมีความจำเป็นก็ขาดประชุมไปเฉยๆ พันธะหน้าที่ต่างๆ ก็ยังคงมีอยู่เมื่อเสร็จธุระแล้ว จะเข้าประชุมเมื่อใดก็ได้

อย่างไรก็ดี การขาดประชุมโดยไม่ยื่นใบลาเป็นหนังสือต่อประธานสภาเป็นเวลานานๆ ก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อสมาชิกผู้นั้น โดยในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้านี้นักกบฏมักจะมีบัญญัติว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดขาดประชุมตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภานั้นๆ จะถือว่า สมาชิกผู้นั้นขาดจากสมาชิกภาพโดยทันที แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า ถ้าขาดประชุมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภา ถึงแม้ไม่ตลอดสมัยประชุมก็อาจสูญเสียสมาชิกภาพได้¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Membership of the House of Representatives terminates upon:

(10) having **been absent** for more than one-fourth of the number of days in a session that is scheduled for not less than one hundred and twenty days without permission of the Speaker of the House of Representatives...²

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑๐) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร...¹

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 109 - 110.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 106 (10)

2. Mr. Boonma Permpoon, member of the House of Representatives for Changwat Pathum Thani, had **been absent** for one hundred days without permission of the Speaker of the House of Representatives. As a result, his membership of the House of Representatives terminated.

นายบุญมา เพิ่มพูน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี ขาดประชุม ๑๐๐ วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร นายบุญมาจึงขาดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ขึ้นตรงต่อ

Official directly responsible to

หมายถึง สายการบังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ อีกความหมายหนึ่งหมายถึง ความรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชาสูงสุดในแต่ละองค์กรในด้านการบริหารงานบุคคลตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฝ่ายประจำ คือ ข้าราชการประจำของ กระทรวง ทบวง กรม ตั้งแต่ระดับปลัดกระทรวงและอธิบดีลงมา ย่อมขึ้นตรงต่อหรือ รับผิดชอบต่อรัฐมนตรีว่าการ ซึ่งเป็นเจ้าของกระทรวง

ขณะเดียวกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดองค์กรอิสระต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งจำเป็นต้องมีหน่วยงานธุรการซึ่งเป็นอิสระจากระบบราชการและเป็นอิสระจากฝ่ายการเมือง หน่วยธุรการดังกล่าวจะมี เลขานุการเป็นหัวหน้าหน่วย ซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมบังคับบัญชาพนักงานประจำของ หน่วยธุรการนั้นทั้งหมดและขึ้นตรงต่อประธานของแต่ละองค์กร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและมีฐานะเทียบเท่ากับเจ้ากระทรวงในเรื่องการบริหารงานบุคคล¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The Constitutional Court shall have an independent secretariat, with the Secretary-General of the Office of the Constitutional Court as the superior **official directly responsible to** the President of the Constitutional Court.²

ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นอิสระ โดยมีเลขานุการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ³

2. Mr. Tharit Charungvat, Director-General of the Information Department and Foreign Ministry Spokesman, is the **official directly responsible to** Mr. Sompong Amornvivat, Minister of Foreign Affairs.

นายธฤต จรุงวัฒน์ อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าหน้าที่ที่ขึ้นตรงต่อนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 118.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 217 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 217 วรรค 1

เขตเลือกตั้ง

Constituency

พื้นที่ซึ่งกำหนดไว้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งซ่อม คำว่า เขตเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้สามระดับได้แก่ เขตประเทศ เขตจังหวัด และเขตที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หนึ่งคน เขตประเทศจัดไว้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เขตจังหวัดจัดไว้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หนึ่งคนจัดไว้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งหมายรวมถึงจังหวัดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคนด้วย อนึ่ง ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๔ บัญญัติไว้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น และได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนแทนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The designation of constituencies for an election of members of the House of Representatives on a proportional basis shall be carried out as follows:

(1) the country area shall be divided into eight *Changwat* clusters and each *Changwat* cluster shall be regarded as one **constituency** having ten members of the House of Representatives...²

การกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้จัดแบ่งพื้นที่ประเทศออกเป็นแปดกลุ่มจังหวัด และให้แต่ละกลุ่มจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง โดยแต่ละ**เขตเลือกตั้ง**ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สิบคน...³

2. One candidate can apply for only one **constituency**.

ผู้สมัครหนึ่งคนสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพียงหนึ่ง**เขตเลือกตั้ง**

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 121 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 96.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 96 (1)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 96 (1)

เขตอำนาจแห่งรัฐ

Jurisdiction of the State

หมายถึง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ในทางกฎหมายที่แสดงความเป็นเอกราชอธิปไตยของประเทศใดประเทศหนึ่ง ทั้งในทางดินแดนและความเป็นไท ผู้ใดก็ตามไม่สามารถล่วงละเมิดหรือบั่นทอนทำลายความเป็นเอกราชอธิปไตยของรัฐหรือประเทศดังกล่าว และหากมีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องดำเนินการโดยรัฐเพื่อผลประโยชน์ของชาติ แต่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นเอกราชอธิปไตยดังกล่าว ก็จะต้องปฏิบัติตามมาตรการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำสนธิสัญญาหรือหนังสือสัญญากับต่างประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The King has the prerogative to conclude a peace treaty, armistice and other treaties with other countries or international organisations.

A treaty which provides for a change in the Thai territories or **the jurisdiction of the State** or requires the enactment of an Act for its implementation must be approved by the Parliament.²

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึกและสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา³

2. No person shall violate **the jurisdiction of the State** or the country.

ผู้ใดก็ตามไม่สามารถละเมิดเขตอำนาจแห่งรัฐหรือประเทศใดๆ ได้

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 122.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 224

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 224

เข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา

Submit a motion for a general debate in the Senate

หมายถึง การที่สมาชิกวุฒิสภาตามจำนวนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญร่วมกันร้องขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงต่างๆ ในการบริหารราชการแผ่นดิน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาได้ซักถามหรือเสนอความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภานี้ ไม่มีการลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Senators of not less than one-third of the total number of the existing members of the Senate have the right to **submit a motion for a general debate in the Senate** for the purpose of requesting the Council of Ministers to give statements of fact or explain important problems in connection with the administration of State affairs without passing a resolution.²

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ³

2. Two hundred senators on last week **submitted a motion for a general debate in the Senate**, requesting the Minister of Finance to give the explanation on the Consideration of the Annual Appropriations Bill.

เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว สมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๒๐๐ คน ได้เข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังชี้แจงเรื่องการพิจารณาร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 123.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 161

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 161

เข้าชื่อร้องขอ

Lodge

หมายถึง กระบวนการแสดงสิทธิและความจำเป็นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่จะดำเนินมาตรการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Members of the House of Representatives or senators of not less than one-tenth of the total number of the existing members of each House shall have the right **to lodge** with the President of the House of which they are members a complaint asserting that the membership of any member of such House has terminated...²

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง...³

2. Next Friday, three hundred members of the House of the United States will **lodge** with the Speaker to impeach the President.

ในวันศุกร์หน้า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯจำนวน ๓๐๐ คน จะเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถอดถอนประธานาธิบดีออกจากตำแหน่ง

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 123.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 91

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 91

เข้าชื่อเสนอความเห็น

Submit an opinion

เป็นกระบวนการแสดงสิทธิและความจำเป็นเพื่อโต้แย้งหรือหักล้างข้อความหรือบทบัญญัติบางอย่างที่คิดว่าไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้มีการวินิจฉัยชี้ขาดโดยองค์กรที่มีอำนาจมีอยู่สองกรณี¹

๑. กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีความเห็นที่ร่างพระราชบัญญัติมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเหล่านี้มีสิทธิเสนอความเห็นทั่วทั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นๆ ต่อประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา

๒. กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดอย่างเร่งด่วน ทั้งในการประชุมสภาสามัญและการประชุมสภาสมัยวิสามัญ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าพระราชกำหนดฉบับใดไม่ได้ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อความมั่นคงของประเทศ หรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการตราพระราชกำหนด ก็สามารถเข้าชื่อเสนอความเห็นทั่วทั้งพระราชกำหนดต่อประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา

ประโยคตัวอย่าง

1. If members of the House of Representatives, senators or members of both Houses of not less than one-tenth of the total number of the existing members of both Houses are of the opinion that provisions of the said bill are contrary to or inconsistent with this Constitution or such bill is enacted contrary to the provisions of this Constitution, they shall **submit their opinion** to the Speaker of the House of Representatives, the President of the Senate or the President of the National Assembly, as the case may be, and the Speaker of the House receiving such opinion shall then refer it to the Constitutional Court for decision and, without delay, inform the Prime Minister thereof :...²

หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา รวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 126.
² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 154 (1)

หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า...¹

2. One hundred and eighty Senators on Monday **submitted their opinion** to the President of the Senate that the provision of the Nationality Act B.E. 2535 was contrary to or inconsistent with the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

เมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมา สมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๑๘๐ คน ได้เข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภาว่า บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 154 (1)

ไขข่าวแพร่หลาย

Circulation

หมายถึง การกระจายข่าวสารข้อมูลส่วนตัวของบุคคลให้ล่วงรู้กันทั่วในหมู่สาธารณชน โดยผ่านสื่อมวลชนหรือสื่อชนิดต่างๆ โดยไม่ได้รับความยินยอมของเจ้าตัว อันเป็นความผิดฐานละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The assertion or **circulation** of a statement or picture in any manner whatsoever to the public, which violates or affects a person's family rights, dignity, reputation or the right of privacy, shall not be made except for the case which is beneficial to the public.²

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ³

2. No person shall make the **circulation** of a statement or picture to the public. This offence violates a person's family rights, dignity, reputation, or the right of privacy.

ผู้ใดจะไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือรูปภาพไปยังสาธารณชนมิได้ ความผิดนี้ถือเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 129.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 35 Paragraph 2

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35 วรรค 2

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

Election Commission

หมายถึง องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการและควบคุมการเลือกตั้งทุกระดับ โดยในระยะแรกให้มีหน้าที่จัดการและควบคุมการเลือกตั้ง เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ต่อไปภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ประกาศใช้ (ภายใน ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐) องค์การนี้จะมีหน้าที่จัดการและควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกประเภทด้วย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The Election Commission** consists of a Chairman and other four Commissioners appointed, by the King with the advice of the Senate, from persons of apparent political impartiality and integrity.²

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์³

2. The **Election Commission** requested for a Constitutional Court ruling.

คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอคำตัดสินจากศาลรัฐธรรมนูญ

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 132.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 136 Paragraph 1

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 136 วรรค 1

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

State Audit Commission

หมายถึง องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการจ่ายเงินงบประมาณขององค์กรของรัฐทุกองค์กร และมีหน่วยงานธุรการที่เป็นอิสระไม่ขึ้นต่อสำนักนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานใดในฝ่ายบริหารหรือแม้แต่ฝ่ายนิติบัญญัติ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน กรรมการอื่น ๕ คน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่น การบังคับบัญชาดำเนินงานโดยการมีหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระ มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน โดยวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๖ ปีและดำรงตำแหน่งได้วาระเดียว¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The State Audit Commission** has the powers and duties to determine standards relating to State audit...²

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน...³

2. **The State Audit Commission** allowed one of contractors to sign the agreement.

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอนุญาตให้หนึ่งในผู้ทำสัญญาลงนามในข้อตกลง

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 138.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 253 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 253 วรรค 1

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

National Counter

(ป.ป.ช.)

Corruption Commission

เป็นชื่อเรียกโดยย่อของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกแปดคน รวมเป็นเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์และมีคุณสมบัติครบถ้วน อีกทั้ง ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

ก่อนที่วุฒิสภาจะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินั้น รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาและกระบวนการสรรหาเพื่อดำเนินการสรรหาบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยใช้วิธีการแบบเดียวกับกระบวนการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม กล่าวคือ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งมีจำนวนสิบห้าคน เสนอชื่อบุคคลเป็นจำนวนสองเท่า เพื่อให้วุฒิสภาเลือกให้เหลือจำนวนเก้าคนที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต่อจากนั้น ให้กรรมการทั้งเก้าคนประชุมและเลือกกันเอง ให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อที่ประธานวุฒิสภาจะได้นำรายชื่อประธานและกรรมการดังกล่าว ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงแต่งตั้งและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งต่อไป

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The National Counter Corruption Commission** has the following powers and duties...²

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้...³

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 517.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 250

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 250

2. There shall be **the National Counter Corruption Commission** consisting of the President and other eight qualified members appointed by the King with the advice of the Senate.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการ
หนึ่งคนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกแปดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของ
วุฒิสภา

คณะกรรมการ

Committee

คือ คณะบุคคลที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาคัดเลือกจากสมาชิกของแต่ละสภาหรือเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก เพื่อแต่งตั้งให้กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา ทั้งนี้ คณะกรรมการในสภามี ๔ ประเภท ประกอบด้วย คณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการร่วมกันและคณะกรรมการเต็มสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The **committee** under paragraph one has the power to demand documents from any person or summon any person to give statements of fact or opinions on the fact or the matter under its inquiry or study...²

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้...³

2. For the appointment of a **committee**, its members must be in proportion to the number of members of each House.

การตั้งคณะกรรมการ กรรมการจะต้องมีจำนวนตามอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “คณะกรรมการ,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 55.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 135 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 วรรค 2

คณะรัฐมนตรี

Council of Ministers

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติว่า “คณะรัฐมนตรี หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง และรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคน รวมเป็นไม่เกินสามสิบหกคน มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน โดยในการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมายและนโยบายที่ได้แถลงไว้ รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรและต่อรัฐสภา และก่อนที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ” นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะเดียวกันไม่ได้¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The King appoints the Prime Minister and not more than thirty-five other Ministers to constitute the **Council of Ministers** having the duty to carry out the administration of State affairs with collective accountability...²

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคนประกอบเป็น**คณะรัฐมนตรี** มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน...³

2. **The Council of Ministers** could be from the politicians or non politicians who come to take the responsibility for the ministry and all officials in ministry throughout the nation.

คณะรัฐมนตรีจะเป็นบุคคลที่มาจากนักการเมืองหรือบุคคลภายนอกก็ได้ที่เข้ามารับหน้าที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบงานของกระทรวงและข้าราชการในสังกัดทั่วประเทศ

---

¹วิฑูยากร เขียงกุล, อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สายธาร, 2545), หน้า 152.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 171 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 171 วรรค 1

คณะองคมนตรี

Privy Council

หมายถึง คณะผู้ทรงคุณวุฒิที่พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งตามพระราชอัธยาศัย ให้เป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินแปดสิบคน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี มีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษาและมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The King selects and appoints qualified persons to be the President of the Privy Council and not more than eighteen Councilors to constitute the **Privy Council**.²

พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคน ประกอบเป็นคณะองคมนตรี³

2. The **Privy Council** is the royally-appointed group of advisors of the King of Thailand.

คณะองคมนตรีเป็นคณะบุคคลที่แต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์เพื่อเป็นที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 165.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 12 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 12 วรรค 1

ครบองค์คณะ

Full quorum

หมายถึง จำนวนผู้พิพากษาหรือตุลาการที่นั่งพิจารณาคดี อันทำให้เกิดความสมบูรณ์และชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เพื่อให้มีผลในการวินิจฉัยหรือพิพากษา ที่ได้ขาดเพียงกรรมสมบูรณ์ ปราศจากข้อโต้แย้งและไม่เป็นโมฆะ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The hearing of a case requires a **full quorum** of Judges.²

การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาหรือตุลาการ**ครบองค์คณะ**³

2. A decision made using Sub-Quorum would have to be ratified at a meeting with a **full quorum**.

การตัดสินที่ทำขึ้นโดยใช้องค์ประชุมย่อยจะต้องได้รับการอนุมัติจากการประชุม**ครบองค์คณะ**

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 169.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 236

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 236

ความคุ้มครอง

Protection

หมายถึง มาตรการที่บุคคล ประชาชนหรือชุมชน จะได้รับความคุ้มครองเพื่อให้รอดพ้นจากการละเมิดสิทธิเสรีภาพ หรือได้รับอันตรายจนถึงแก่ชีวิตหรือร่างกาย หรือได้รับความเสียหายจากการกระทำของรัฐหรือของบุคคลอื่น มาตรการดังกล่าวบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญว่า บุคคลใด กลุ่มใด คณะใด องค์กรใดหรือสิ่งใดบ้างที่ได้รับความคุ้มครองจากการกระทำ หรือบุคคลประเภทใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคุ้มครองจากการกระทำโดยรัฐ ที่ก่อให้เกิดการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ จนเกิดความเสียหาย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The Thai people, irrespective of their origins, sexes or religions, shall enjoy equal **protection** under this Constitution.²

ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน³

2. The Health **Protection** Agency (HPA) is an independent body that protects the health and well-being of the population.

หน่วยงานด้านความคุ้มครองสุขภาพ เป็นหน่วยงานอิสระซึ่งคุ้มครองสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 174.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 5

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 5

คะแนนเสียงข้างมาก

Majority

หมายถึง การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาในที่ประชุมสภาหรือที่ประชุมคณะกรรมการ ที่ตัดสินกันด้วยคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกหรือกรรมการทั้งหมด เฉพาะที่อยู่ใน ที่ประชุมสภาหรือที่ประชุมคณะกรรมการเท่านั้น สมาชิกหรือกรรมการที่มีได้อยู่ในที่ประชุม ไม่นับ ตัวอย่างเช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๕๐๐ คน แต่อยู่ในที่ประชุมสภา เพียง ๓๐๐ คน การลงมติว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับญัตติใด ๆ ที่กำลังพิจารณาอยู่โดยไม่มี การงดออกเสียงเลย ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้คะแนนเสียงตั้งแต่ ๑๕๑ เสียงขึ้นไป ก็ถือว่าเป็นคะแนน เสียงข้างมากแล้ว¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A resolution on any issue shall be made by a **majority** of votes, unless it is otherwise provided in this Constitution.²

การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็น อย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้³

2. It is the controversy that we always heard some politician mention on support of the **majority** of the vote once he got charge from the law suit.

สิ่งนี้คือ ข้อโต้เถียงที่เรามักได้ยินนักการเมืองบางคนกล่าวถึงการสนับสนุนคะแนนเสียง ข้างมากของการลงคะแนน เมื่อที่ถูกกล่าวหาจากการฟ้องร้องคดี

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 187.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 156 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 156 วรรค 1

คะแนนเสียงชี้ขาด

Casting vote

หมายถึง การออกเสียงลงคะแนนของผู้ที่เป็นประธานในที่ประชุมสภาหรือที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อเป็นการชี้ขาดในกรณีที่ที่ประชุมลงมติแล้วเกิดมีคะแนนเสียงเท่ากัน โดยปกติแล้ว ผู้ที่เป็นประธานในที่ประชุมมักจะงดเว้นการออกเสียงลงคะแนน เพียงแต่เป็นผู้ประกาศผลการลงมติว่า ฝ่ายใดเป็นฝ่ายชนะหรือได้เสียงข้างมาก แต่ถ้าหากเมื่อมีการลงมติแล้วเกิด คะแนนเสียงเท่ากันทั้งสองฝ่าย ผู้ที่เป็นประธานในที่ประชุมก็จะถูกบังคับทั้งโดยรัฐธรรมนูญ หรือโดยข้อบังคับการประชุมสภา ให้ต้องออกเสียงลงคะแนนอีกหนึ่งเสียง เป็นคะแนนเสียงชี้ขาด ด้วยเหตุนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา หรือเกิดทางตันในการลงมติ การตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการในรูปแบบอื่นๆ จึงมักจะตั้งให้มีจำนวนเป็นเลขคี่ เช่น ๕ คน ๑๕ คน ๒๕ คน หรือ ๔๕ คน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่ว่าเวลาที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานจะได้ออกเสียงลงคะแนนเป็นเสียงชี้ขาด ซึ่งหมายความว่า เป็นที่สิ้นสุดเด็ดขาด¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In casting a vote, each member has one vote. In case of an equality of votes, the presiding member shall have an additional vote as a **casting vote**.²

สมาชิกคนหนึ่ง ย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด³

2. The **casting vote** is the vote that decides an issue when two sides have exactly the same number of votes.

คะแนนเสียงชี้ขาดเป็นการลงคะแนนซึ่งตัดสินเรื่องเมื่อทั้งสองฝ่ายมีจำนวนคะแนนที่เท่ากัน

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 188.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 156

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 156

คะแนนเสียงเท่ากัน

Equality of votes

หมายถึง ผลการลงมติในญัตติที่เสนอต่อสภาและปรากฏความเห็นแตกออกเป็น ๒ ฝ่ายขึ้นไป ซึ่งต้องถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด แต่เกิดมีคะแนนเสียงเท่ากันพอดี จึงต้องมีการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาดหรือในบางกรณี เมื่อมีคะแนนเสียงเท่ากัน ก็อาจไม่ใช้วิธีออกเสียงชี้ขาด แต่ใช้วิธีการจับสลากแทน ซึ่งความแตกต่างของวิธีปฏิบัติ เมื่อเกิดกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็พอที่จะยกมาเป็นตัวอย่างได้¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In case of an **equality of votes**, the presiding member shall have an additional vote as a casting vote.²

ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด³

2. The **equality of votes** will demand the quorum to make the voting again.

คะแนนเสียงเท่ากันจะส่งผลให้องค์ประชุมต้องทำการลงคะแนนเสียงอีกครั้ง

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 189.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 126 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 126 วรรค 3

คัดค้านการไม่ให้ประกัน

Refusal of a bail

หมายถึง สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่จะร้องขอต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและศาล เพื่อให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งไม่ให้ประกัน ซึ่งเมื่อร้องขอไปแล้วก็ถือเป็น สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและผู้มีอำนาจก็ต้องพิจารณาหรือวินิจฉัยอย่างรวดเร็ว¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The right to appeal against the **refusal of a bail** is protected as provide by law.²

สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกัน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ³

2. The reasons for the **refusal of bail** should not be recorded in the minutes of the case.

เหตุผลของการคัดค้านการไม่ให้ประกันจะต้องไม่ได้รับการบันทึกในรายงานการประชุมของการฟ้องร้องคดี

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 194.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 239 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 239 วรรค 2

ค่าตอบแทนแรงงาน

Wage

หมายถึง ค่าตอบแทนที่ผู้ใช้แรงงานพึงได้รับจากการปฏิบัติงานของตนจากนายจ้างหรือผู้ว่าจ้างซึ่งต้องมีกฎหมายกำหนดให้เป็นธรรม¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The state shall promote people of working age to obtain employment, protect labour, especially child and woman labour, and provide for the system of labour relations, social security and fair **wages**.²

รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็กและแรงงานหญิง จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม³

2. A minimum **wage** is the lowest hourly, daily, or monthly wage that employers may legally pay to employees or workers.

ค่าตอบแทนแรงงานขั้นต่ำคืออย่างต่ำเป็นชั่วโมง วัน หรือค่าตอบแทนแรงงานขั้นต่ำรายเดือน ซึ่งตามกฎหมายนายจ้างจะต้องจ่ายให้กับลูกจ้างหรือคนงาน

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 198.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 86

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 86

คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎร

Advice of the President of the House of Representatives

หมายถึง คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรขณะที่เสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบแล้วไปยังวุฒิสภา คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรนี้ ให้ถือเป็นเด็ดขาด ซึ่งหมายความว่า วุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินนั้นให้เสร็จภายในสามสิบวัน ผิดกับร่างพระราชบัญญัติที่ไม่เกี่ยวกับการเงินซึ่งวุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหกสิบวัน ความสำคัญของเรื่องนี้มีว่า ถ้าประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อวุฒิสภาเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ก็ให้ถือว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In the case where the House of Representatives submits a money bill to the Senate, the Speaker of the House of Representatives shall also advise the Senate that the bill or the organic law bill so submitted is a money bill. **The advice of the President of the House of Representatives shall be deemed final.**²

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอไปนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือเป็นเด็ดขาด³

2. The member of the House of Representatives shall observe the **advice of the President of the House of Representatives.**

สมาชิกรัฐสภาต้องปฏิบัติตามคำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎร

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 200.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 174 Paragraph 4

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 174 วรรค 4

ญัตติ

Motion

คือ ข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือคณะรัฐมนตรีที่เสนอต่อสภา โดยมีความมุ่งหมายให้สภาลงมติหรือวินิจฉัยชี้ขาดว่า จะให้ปฏิบัติอย่างไร ญัตติอาจเสนอด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ญัตติที่เสนอด้วยวาจานั้นจะต้องเป็นญัตติซึ่งข้อบังคับการประชุมสภากำหนดให้เสนอด้วยวาจาได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นญัตติที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติในการประชุมสภา เพื่อช่วยให้การพิจารณาญัตติหลักสำเร็จลง เช่น ญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ญัตติขอให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมด ญัตติขอให้เปิดอภิปราย เป็นต้น ส่วนญัตติที่เสนอเป็นหนังสือนั้นจะเป็นญัตติหลักที่สำคัญที่สมาชิกสภาจะต้องมีโอกาสนำไปศึกษาล่วงหน้า เช่น ญัตติร่างพระราชบัญญัติ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล เป็นต้น เมื่อมีผู้เสนอญัตติโดยทั่วไปจะต้องมีผู้รับรองญัตติ หลังจากนั้นประธานสภาจะนำญัตติดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุม เมื่อการอภิปรายในญัตตินั้นสิ้นสุดลง ประธานสภาจะขอมติจากที่ประชุมตามวิธีการที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมสภากำหนด เมื่อสมาชิกลงมติเรียบร้อยแล้ว ก็จะมีการนับคะแนนเสียงและประธานสภาจะประกาศมติต่อที่ประชุมทันที เพื่อที่ประชุมจะได้ทราบผลการพิจารณาญัตตินั้น¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A **motion** for amendment must be proposed in the form of a draft Constitution Amendment and the National Assembly shall consider it in three readings;...²

ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ...³

2. Member of the House of Representatives can submit a **motion** for a general debate for the purpose of passing a vote of no – confidence in the Prime Minister or an individual minister. The Member can choose to reply the interpellation or not in the parliamentary sitting.

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ญัตติ,” สารานุกรมการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547), หน้า 80.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 291 Paragraph 4

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 291 วรรค 4

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถเสนอญัตติเพื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้ ส่วนกระทู้ถามนั้นรัฐมนตรีสามารถเลือกที่จะตอบหรือไม่ตอบในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้

ตราเป็นกฎหมาย

Enactment

หมายถึง กระบวนการที่จะจัดทำหรือให้สัตยาบันรับรองร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้เป็นกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับ แต่การตรากฎหมายขึ้นมาใช้บังคับดังกล่าว ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเรียกอย่างเป็นทางการว่า “**โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา**” เสียก่อน เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กฎหมายที่ตราขึ้นดังกล่าว จึงจะมีผลใช้บังคับ¹

ตัวอย่างประโยค

1. Rights and liberties recognised by this Constitution explicitly, by implication or by decisions of the Constitutional Court shall be protected and directly binding on the National Assembly, the Council or Ministers, the Courts, Constitutional organisations and State agencies with respect to the **enactment**, application and interpretation of all laws.²

สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภาคณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐโดยตรงในการ**ตราเป็นกฎหมาย** การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง³

2. The State of Texas has **enactment** the law about the limit of the number of tourists.

รัฐเท็กซัส**ตราเป็นกฎหมาย**เกี่ยวกับการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 376.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 27

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 27

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Judge of the Constitutional Court

หมายถึง บุคคลที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการในศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือการกระทำอื่นใดที่มีข้อความหรือสงสัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามคำแนะนำของวุฒิสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The Constitutional Court consists of the President and eight **judges of the Constitutional Court** to be appointed by the King upon advice of the Senate...²

ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา...³

2. A former **Judge of the Constitutional Court** visits United States of America to change the knowledge with American Judge.

อดีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเยือนสหรัฐอเมริกาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้พิพากษาชาวอเมริกัน

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 398.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 204

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 204

นายกรัฐมนตรี

Prime Minister

เป็นชื่อตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาลในระบบรัฐสภา นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของรัฐมนตรีและมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินเป็นสำคัญ

นายกรัฐมนตรีของไทยนั้นจะต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น และจะต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในสามสิบวันหลังจากที่ได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว การเลือกนายกรัฐมนตรีนั้นให้ใช้วิธีการลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผยของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายกรัฐมนตรีของอังกฤษและของญี่ปุ่นก็ต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกัน แต่ไม่ต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเหมือนของไทยเรา¹

ตัวอย่างประโยค

1. The **Prime Minister** must be a member of the House of Representatives appointed under section 172.²

นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗๒³

2. The **Prime Minister** goes to the temple for making merit.

นายกรัฐมนตรีเดินทางไปวัดเพื่อทำบุญ

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 137.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 171 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 171 วรรค 2

นายทะเบียนพรรคการเมือง

Political-party registrar

หมายถึง บุคคลผู้กำกับดูแล ตลอดจนอำนวยความสะดวก ในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินการของพรรคการเมือง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The Chairman of the Election Commission shall have the charge and control of the execution of the organic law on the election of members of the House of Representatives and senators, the organic law on political parties, the organic law on the voting in a referendum and the law on the election of members of local assemblies or local administrators and shall be the **political-party registrar**.²

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง³

2. The party leader should submit their accounts and all financial documents to the **political party registrar** within 15 days after the dissolution.

หัวหน้าพรรคจะต้องแสดงบัญชีเงินฝากและหลักฐานเกี่ยวกับการเงินทั้งหมดให้กับนายทะเบียนพรรคการเมืองภายใน ๑๕ วันหลังจากยุบสภา

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 461.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 144 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 144 วรรค 2

ปกปิดข้อเท็จจริง

Conceal facts

หมายถึง ความผิดข้อหนึ่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้กระทำลงไปในขณะที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ซึ่งต้องรับโทษให้พ้นจากตำแหน่ง ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีและยังอาจถูกศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาพิพากษาโทษทางอาญาอีกต่างหาก¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Any person holding a political position who intentionally fails to submit an account showing assets and liabilities and supporting documents as provided in this Constitution, or intentionally submits the same with false statements or **conceals facts** which should be disclosed, the National Counter Corruption Commission shall refer the matter to the Supreme Court of Justice's Criminal Division for Persons Holding Political Positions for further decision.²

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป³

2. A representative from the National Counter Corruption Commission explained to Mr. Somsak in case he had **concealed facts** about his assets and he must declare his accounts showing assets before taking and vacating office.

ตัวแทนจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้อธิบายให้นายสมศักดิ์ทราบ ในกรณีที่นายสมศักดิ์ตั้งใจปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินของเขาและเขาต้องแจ้งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินก่อนและหลังการเข้ารับตำแหน่ง

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 518.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 263 Paragraph 1

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 263 วรรค 1

ปฏิญาณตน

Declare

หมายถึง พิธีการที่รัฐธรรมนูญกำหนดบังคับให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องกระทำก่อนเข้ารับหน้าที่¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Before taking office, the Regent appointed under section 18 or section 19 shall make a solemn declaration before the National Assembly in the following words:

“I, (name of the declarer), do solemnly **declare** that I will be loyal to His Majesty the King (name of the King) and will faithfully perform my duties in the interests of the State and the people. I will also uphold and observe the Constitution of the Kingdom of Thailand in every respect.”²

ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๘ หรือ มาตรา ๑๙ ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมรัฐสภาด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอ**ปฏิญาณ**ว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ (พระปรมาภิไธย) และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”³

2. “I am Somchai Wongsawat, do solemnly **declare** that I will be loyal to His Majesty the King (name of the King) and will faithfully perform my duties in the interests of the country and of the people. I will also uphold and observe the Constitution of the Kingdom of Thailand in every respect.”

“ข้าพเจ้า นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ขอ**ปฏิญาณ**ว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ (พระปรมาภิไธย) และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 519.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 21

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 21

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

State of emergency

หมายถึง เงื่อนไขข้อหนึ่งที่รัฐธรรมนูญอนุญาตให้รัฐสามารถจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการชุมนุมของพลเมืองได้ ถึงแม้จะเป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธอันเป็นเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญก็ตาม ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน อย่างไรก็ตาม เงื่อนไขดังกล่าวต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายด้วย เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจปราบปรามหรือสลายการชุมนุมจนถึงขั้นรุนแรงเกินกว่าเหตุ และในขณะเดียวกันต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของการใช้เสรีภาพดังกล่าว

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว แต่บทบัญญัติต่างๆ ไม่สามารถนำมาใช้แก้สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่มีหลากหลายรูปแบบให้ยุติลงได้โดยเร็ว และตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ได้ให้ความหมายไว้ว่า สถานการณ์ฉุกเฉินเป็นสถานการณ์อันกระทบหรืออาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาการรบหรือการสงครามซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วน เพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Forced labour shall not be imposed except by virtue of law specifically enacted for the purpose of averting imminent public calamity or by virtue of law which provides for its imposition during the time when the country is in a state of war or armed conflict, or when a **state of emergency** or martial law is declared.²

การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก³

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 527.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 38

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 38

2. Bangladesh President Tajuddin Ahmed had announced a **state of emergency** and a curfew in the country.

ประธานาธิบดีตาญดีน อาเหม็ด แห่งบังคลาเทศ ได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและประกาศห้ามออกนอกเคหสถานภายในเวลาที่กำหนด

ประชาชน

People

หมายถึง คนทุกๆ ไปโดยไม่แบ่งตามเชื้อชาติหรือสัญชาติใดๆ ทั้งสิ้น เป็นคำรวมที่ใช้ในความหมายของหมุ่คน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ชื่อว่า เป็นรัฐธรรมนูญของประชาชน เพราะไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ และไม่ว่าผู้นั้นจะนับถือศาสนาใด ต่างก็มีส่วนร่วมในการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยกันทั้งสิ้น¹

ตัวอย่างประโยค

1. The Thai **people**, irrespective of their origins, sexes or religions, shall enjoy equal protection under this Constitution.²

ประชาชนชาวไทย ไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน³

2. It must be said, however, that most Thai **people** will still have inadequate knowledge and comprehension of how the substance of the constitution is important to their lives.

อย่างไรก็ตาม จะต้องกล่าวว่า ประชาชนชาวไทยส่วนมากยังมีความรู้และความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญว่า มีความสำคัญต่อชีวิตของเขาอย่างไร

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 145.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 5

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 5

ประมุข

Head of State

เป็นศูนย์รวมของประชามการเมืองและเป็นตัวแทนของรัฐในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประมุขรัฐอาจจะไม่ใช่คนๆ เดียวกันกับหัวหน้ารัฐบาลก็ได้ เช่น ในฝรั่งเศส ประธานาธิบดีเป็นประมุขรัฐ มาจากการเลือกตั้งโดยอยู่ในตำแหน่ง ๗ ปี ในขณะที่เดียวกัน ก็มีนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง เป็นหัวหน้ารัฐบาลอีกชั้นหนึ่ง ไทยเราใช้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงอำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาลมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสำคัญ นายกรัฐมนตรีจะต้องได้รับเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และต้องลาออกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๓๐ วัน หลังจากที่ได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรี¹

ตัวอย่างประโยค

1. Thailand adopts a democratic regime of government with the King as **Head of State**.²
ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น**ประมุข**³
2. Thailand has a King as **Head of State**.
ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น**ประมุข**

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 151.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 2

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

Chairperson of the Election Commission

หมายถึง กรรมการการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีฐานะเป็นนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยตำแหน่ง และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยธุรการที่เป็นอิสระของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เรียกว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้ง เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอีกด้วย¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. **The Chairperson of the Election Commission** shall have charge and control of the execution of the Organic Act on Election of Members of the House of Representatives and Obtaining Senators, the Organic Act on Political Parties, the Organic Act on Election Commission, the Organic Act on Referendum and the law on election of members of local assemblies or local administrators and shall be the political party registrar.²

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง³

2. **The Chairperson of the Election Commission** shall have the charge and control of the execution of the organic law on the election of members of the House of Representatives and Senators.

ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่ควบคุมการใช้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 542.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 235

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 235

ประธานรัฐสภา

President of the National Assembly

หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นประธานรัฐสภาโดยตำแหน่ง ประธานรัฐสภาถือเป็นตำแหน่งสูงสุดทางด้านนิติบัญญัติ มีฐานะและศักดิ์ศรีเทียบได้กับนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และประธานศาลฎีกาซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม ประธานรัฐสภาคำรงตำแหน่งตามวาระและมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และนอกจากนั้น ในส่วนของการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการรัฐสภาทั้งฝ่ายประจำ (สามัญ) และฝ่ายการเมืองนั้น ประธานรัฐสภายังดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาอีกด้วย¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. Persons having the right to vote of not less than ten thousand in number shall have a right to submit a petition to the **President of the National Assembly** to consider such bill as prescribed in Chapter III and Chapter V of this Constitution.²

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ**ประธานรัฐสภา** เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้³

2. The **President of the National Assembly** presides over a joint sitting of the National Assembly.

ประธานรัฐสภาเป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 555.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 163

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 163

ประธานวุฒิสภา

President of the Senate

หมายถึง สมาชิกวุฒิสภาซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเลือกตั้งและพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้เป็นประธานวุฒิสภา โดยเป็นรองประธานรัฐสภาโดยตำแหน่งและนอกจากนั้น ยังมีฐานะเป็นรองประธาน ก.ร. ในคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาอีกด้วย อำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่งที่ไม่เคยปรากฏว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของประธานวุฒิสภาภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใดมาก่อน ได้แก่ การเป็นประธานหรือประมุขของสภาตรวจสอบหลักของประเทศ โดยจะเห็นได้ว่ากระบวนการตรวจสอบและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่าจะโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อกัน หรือโดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนเข้าชื่อกัน จะต้องยื่นไปที่ประธานวุฒิสภาค่อนเป็นอันดับแรก และต่อจากนั้นประธานวุฒิสภาจึงส่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวน สรุปเป็นสำนวนและจัดทำเป็นรายงานต่อไป¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Senators of not less than one-fourth of the total number of the existing members of the Senate have the right to lodge with **President of the Senate** a complaint in order to request the Senate to pass resolution under section 274 to remove a senator from office.²

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๒๗๔ ให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้³

2. **The President of the Senate** is concurrently the Vice-President of the National Assembly.

ประธานวุฒิสภาในขณะเดียวกันก็คือรองประธานรัฐสภา

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 559.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 271

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 271

ประธานศาลปกครองสูงสุด

President of the Supreme Administrative Court

หมายถึง ตุลาการในศาลปกครองที่ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง รวมทั้งวุฒิสภาและพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้เป็นประธานศาลปกครองสูงสุด ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองโดยตำแหน่งแล้ว ยังเป็นผู้ปกครองบังคับเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองและข้าราชการในสำนักงานศาลปกครองด้วย ส่วนในด้านกระบวนการสรรหากรรมการหรือตุลาการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญนั้น ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นเพียงกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น โดยมีได้เป็นกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วยแต่อย่างใด¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. A person to be appointed as the Secretary-General of the Office of the Administrative Court must be nominated by the **President of the Supreme Administrative Court** with approval of the Judicial Commission of Administrative Court as provided by law.²

การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ต้องมาจากการเสนอของ**ประธานศาลปกครองสูงสุด**และได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ³

2. **The President of the Supreme Administrative Court** will examine whether a decision made by the government is in contravention of a rule of law.

ประธานศาลปกครองสูงสุดจะตรวจสอบว่าการตัดสินใจของรัฐบาลนั้นขัดต่อหลักความยุติธรรมตามกฎหมายหรือไม่

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 562.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 227

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 227

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

President of the Constitutional Court

หมายถึง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเลือกกันเองและพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญพร้อมๆ กับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคนอื่นๆ มีอำนาจในการวินิจฉัยกรณีความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือการกระทำใดๆ สถานการณ์ดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่มิได้แตกต่างไปจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญคนอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นองค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในกรณีใดก็จะทำหน้าที่ในการวินิจฉัยและทำคำวินิจฉัย รวมทั้งการลงมติโดยเท่าเทียมกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นองค์คณะคนอื่นๆ

อย่างไรก็ดี ในฐานะที่เป็นประมุขของสถาบันศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นองค์กรอิสระและมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระของตนเอง ประธานศาลรัฐธรรมนูญจึงเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาสูงสุดของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งข้าราชการทุกคนในสำนักงานดังกล่าวด้วย นอกเหนือจากการเป็นประธานของที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการลงมติวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสรรหากรรมการหรือตุลาการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรรมการสรรหากรรมการเลือกตั้งด้วย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In the case where the President of the Constitutional Court vacate the office en masse at the expiration of term, the proceedings under section 204 and section 206 shall be taken within thirty days as from the date of the vacation of office.²

ในกรณีที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งตามวาระพร้อมกันทั้งหมด ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๖ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง³

2. The President of the Constitutional Court has assigned each judge to draft his own verdict.

ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มอบหมายให้ตุลาการแต่ละท่านร่างคำพิพากษาของตนเอง

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 563.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 210

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 210

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

Speaker of the House of Representatives

หมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมและพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งนอกจากเป็นประมุขของสภาผู้แทนราษฎรแล้วยังเป็นประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ คือ รัฐสภา อีกด้วย ในฐานะที่เป็นประธานรัฐสภาโดยตำแหน่ง ประธานสภาผู้แทนราษฎรนี้ ถึงแม้จะเป็นนักการเมืองซึ่งเป็นสมาชิกคนสำคัญของพรรคการเมืองก็ตาม แต่เมื่อมาดำรงตำแหน่งสำคัญนี้แล้ว รัฐธรรมนูญก็กำหนดบังคับให้ต้อง “วางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่” เพราะถือว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนส่วนรวมนั้น การวางตนเป็นกลางในทางการเมืองโดยไม่เอนเอียงเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นเรื่องจำเป็นและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่สาธารณชนและประเทศชาติ รวมทั้งภาพลักษณ์ของสถาบันสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาเป็นอย่างมาก¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The Speaker of the House of Representatives**, the President of the Senate and the persons who act on behalf of the President shall be impartial in the performance of duties.²

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา และผู้ทำหน้าที่แทนต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่³

2. After the recommendation of **the Speaker of the House of Representatives** is submitted to the King, the King appoints the Prime Minister.

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามคำแนะนำของ**ประธานสภาผู้แทนราษฎร**

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 564.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 125

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 125

เปิดเผย

Disclosed

คำนี้มีความหมายตรงกันข้ามกับคำว่า “ปกปิด” ซึ่งนับวันมีแต่จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ของสังคมและเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการที่กระทบต่อผลประโยชน์รวมของประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน สิ่งที่จะต้องเปิดเผยหรือกระทำโดยเปิดเผยตามรัฐธรรมนูญนั้นมีอาทิ การประชุมสภาโดยเปิดเผย การลงคะแนนโดยเปิดเผย¹ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการเปิดเผยคำสั่งและคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยแล้วทำให้กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงประโยชน์ได้เสียหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลใด ก็เป็นสิ่งที่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน

ประโยคตัวอย่าง

1. The National Counter Corruption Commission has the following powers and duties:

(6) to submit an inspection report and a report on the performance of duties together with observations to the Council of Ministers, the House of Representatives and the Senate annually. The report shall be published in the Royal Gazette and **disclosed** to the public...²

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๖) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย...³

2. The National Counter Corruption Commission will investigate the cases in connection with assets concealment of politicians and then will **disclosed** to the public.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะตรวจสอบคดีเกี่ยวกับการปกปิดทรัพย์สินของนักการเมืองและหลังจากนั้นจะเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 518.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 250

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 250

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

Persons holding political positions

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้ให้คำจำกัดความของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญมุ่งหมายให้มีการจัดระบบควบคุมเป็นการเฉพาะว่า ให้หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ผู้ว่าและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลนคร รวมถึง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องอยู่ภายใต้มาตรการตรวจสอบที่สำคัญ ได้แก่ มาตรการตรวจสอบฐานะทางทรัพย์สิน โดยต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทั้งเมื่อเข้ารับตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่งและในกรณีที่มีการตรวจสอบพบว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ มีพฤติกรรมร่ำรวยผิดปกติหรือมีการกล่าวหาเรื่องเรียนว่าทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ก็อยู่ภายใต้กระบวนการตรวจสอบเฉพาะ เช่น การได้สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนส่งเรื่องให้วุฒิสภาพิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่ง หรือส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง¹

ตัวอย่างประโยค

1. Orders and decisions of the Supreme Court of Justice’s Criminal Division for **persons holding political positions** shall be disclosed and final.²

คำสั่งและคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เปิดเผยและเป็นที่สุด³

2. According to the new Constitution of Thailand 2007, the Criminal Division for **persons holding political positions** of the Supreme Court of Thailand has gained more important role.

¹อุดม รัฐอมฤต, “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 111.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540, Section 311

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 311

ตามรัฐธรรมนูญของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับใหม่แผนกคดีอาญาสำหรับผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองของศาลฎีกาแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทที่สำคัญมากขึ้น

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

Ombudsmen

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นองค์กรตรวจสอบที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจหรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชน โดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม หรือกรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และมีอำนาจจัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้

ตัวอย่างประโยค

1. The President of the Senate shall countersign the Royal Command appointing the **ombudsmen**.²

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง**ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา**³

2. Mrs. Angkhana lodged a complaint with the **ombudsmen** concerning the four defendants who were acquitted for the robbery of Somchai.

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 113.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 196

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 196

นางอังคณาได้ร้องเรียนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเกี่ยวกับผู้ต้องหาสี่คนที่ถูกปล่อยตัว
จากข้อกล่าวหาลักพาตัวนายสมชาย

ผู้นำฝ่ายค้าน

Leader of the Opposition

การเมืองไทยที่พยายามสร้างประชาธิปไตยกันมาตั้งแต่ตอนต้น เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้แยกอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ แต่ในรัฐสภาที่ไม่เคยรับรองหัวหน้าฝ่ายค้านให้เป็นทางการ และอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่ารัฐบาลแต่ฝ่ายเดียวที่เป็นรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องจากมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ซึ่งในประเพณีปฏิบัติของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น นักการเมืองฝ่ายค้านก็ต้องถือว่าสำคัญและควรได้รับการรับรองให้เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้น เมื่อโอกาสที่ความคิดประชาธิปไตยแพร่หลาย ผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงได้บัญญัติให้หัวหน้าพรรคฝ่ายค้านหรือพรรคที่ไม่ร่วมเป็นรัฐบาลได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำฝ่ายค้าน ดังความในมาตรา ๑๒๖ และหลังจากนั้นเป็นต้นมา รัฐธรรมนูญฉบับต่อๆ มาก็ได้บัญญัติให้มีผู้นำฝ่ายค้านมาตลอด จนกระทั่งถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน¹

ตัวอย่างประโยค

1. The Speaker of the House of Representatives shall countersign the Royal Command appointing the **leader of the opposition** in the House of Representatives.²

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง**ผู้นำฝ่ายค้าน**ในสภาผู้แทนราษฎร³

2. The Constitution of some countries provides for a **leader of the opposition** who is appointed by the President of Parliament.

รัฐธรรมนูญของบางประเทศบัญญัติให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้แต่งตั้ง**ผู้นำฝ่ายค้าน**

¹นรินทร์ เศรษฐบุตร, “ผู้นำฝ่ายค้าน,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 114.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 110

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 110

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

Voters

คือ บุคคลที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายให้การรับรองสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทย แต่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม หากในวันเลือกตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เป็นภิกษุสามเณร นักพรตหรือนักบวช ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง บุคคลนั้นเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนมีหน้าที่ไปเลือกตั้ง หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ บุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะต้องเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ อย่างไรก็ตามในวันเลือกตั้ง หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันเลือกตั้งหรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภากำหนด¹

ตัวอย่างประโยค

1. In the election of members of the House of Representatives on a constituency basis, an eligible **voter** shall have the right to cast votes for election candidates equal to the number of possible members of the House in such constituency.²

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น³

2. Thai **voters** elect a new government on Sunday, 15 months after the military deposed former Primer Minister Thaksin Shinawatra.

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 115.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 94

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 94

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งชาวไทยเลือกรัฐบาลชุดใหม่เมื่อวันอาทิตย์ ภายหลังจากที่ทหารได้ทำการ
จับไปล่อลวงนายกรัฐมนตรีกษัตริย์ ชินวัตรออกจากตำแหน่ง แล้ว ๑๕ เดือน

ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

Candidate

คือ บุคคลที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายให้การรับรองสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แทน เพื่อทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายกำหนด คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งจะถูกกำหนดให้สอดคล้องกับสถานะและตำแหน่งทางการเมืองแต่ละประเภท เช่น ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง ในขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง ต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่เกิน ๕ ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อ ต้องไม่เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการประกาศรับรองผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In the election of members of the House of Representatives on a constituency basis, an eligible voter shall have the right to cast votes for election **candidates** equal to the number of possible members of the House in such constituency.²

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง**ผู้สมัครรับเลือกตั้ง**ได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น³

2. A **candidate** who applies for the member of the House of Representatives must be the member of the political party. A senator should be neutral in politics and should not be the member of the political party. Moreover, a candidate must be transparent in the campaign.

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ผู้สมัครรับเลือกตั้ง,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 117.
²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 94 paragraph 1
³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 94 วรรค 1

ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง ส่วนสมาชิกวุฒิสภาต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมืองและไม่สังกัดพรรคการเมือง นอกจากนี้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องหาเสียงโดยสุจริต

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

Regent

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้พระราชอำนาจในทางบริหารและการปกครองประเทศจะอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “อำนาจธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจรัฐทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาลตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่พระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรหรือจะทรงบริหารราชการไม่ได้ พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้ง “ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์” เพื่อทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแทนพระมหากษัตริย์ โดยประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ในกรณีที่พระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรหรือจะทรงบริหารราชการไม่ได้ แต่มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะหรือเพราะเหตุอื่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้ “คณะองคมนตรี” เสนอชื่อผู้ใดคนหนึ่งซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภา เพื่อขอความเห็นชอบ และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ทั้งนี้ ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่ว่าในกรณีใดๆ ประธานองคมนตรีจะเป็นผู้สำเร็จราชการแทนองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน¹

ตัวอย่างประโยค

1. While there is no **Regent** under section 18 or section 19, the President of the Privy Council shall be **Regent** pro tempore.²

ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนองค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนองค์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน³

2. With the return of King Ananda to Thailand in 1945, Pridi Panomyong resigned as **Regent** and was named Senior Statesman.

ในการเสด็จนิวัติสู่ประเทศไทยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ นายปรีดี พนมยงค์ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ลาออกจากการเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และได้รับการเสนอชื่อเป็นรัฐบุรุษอาวุโส

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 118.
²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 20
³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 20

แผนพัฒนาการเมือง

Political Development

แผนพัฒนาการเมือง เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๗ ว่า “รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่”

แผนดังกล่าวคือ แผนการทำงานที่มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนี้ประสบความสำเร็จมากขึ้น ในการเข้าไปแก้ไขปัญหาการเมืองไทยที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ ซึ่งสภาร่างรัฐธรรมนูญได้นำแนวคิดของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คพป.) ที่มีศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี เป็นประธานซึ่งเสนอไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ มาบัญญัติรับรองไว้ ให้เห็นเป็นรูปธรรม เหตุผลของความจำเป็นในการจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองสำหรับประเทศไทยนั้น เพราะแต่เดิมมาปัญหาการเมืองไทยไม่ค่อยจะได้ให้ความสำคัญมากนัก ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรมก็ล้วนแต่มีการจัดทำพัฒนาของตนเอง และผลจากการมีการวางแผนก็ทำให้งานแต่ละด้านมีความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับ ดังนั้น ถ้ามีการจัดทำแผนพัฒนาการเมืองของไทยก็น่าจะทำให้การเมืองไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีและแก้ไขปัญหาการเมืองไทยต่างๆ ในอดีตได้¹

ตัวอย่างประโยค

1. The State shall act in compliance with the following State administration policy:

(7) to prepare a **political development** plan as well as to establish an independent political development council to monitor the strict compliance of such plan...²

รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(๗) จัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองรวมทั้งจัดให้มีสภาพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ...³

2. The **political development** of Thailand has been continuously developed for decades.

แผนพัฒนาการเมืองของประเทศไทยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “แผนพัฒนาการเมือง,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 122.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550, Section 78

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78

พรรคการเมือง

Political Party

คือ องค์กรหนึ่งที่สมาชิกขององค์กรนั้นรวมตัวกันเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน และเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น การรวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง ถือเป็นสิทธิเสรีภาพโดยสมบูรณ์ของชนชาวไทย เหมือนกับการรวมตัวกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์กรเอกชนอื่นๆ จะต่างกันอยู่ตรงเป้าหมายและเงื่อนไขในการจัดตั้ง กล่าวคือ ในการจดทะเบียนเป็นสมาคมหรือองค์กรที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นนั้น มักจะมีข้อห้ามไม่ให้ดำเนินกิจการทางการเมือง ส่วนการแจ้งจดทะเบียนพรรคการเมืองนั้น จะต้องมุ่งเป้าเฉพาะไปที่การสร้างเจตนารมณ์ และดำเนินให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ทางการเมือง ส่วนเงื่อนไขนั้นก็มีความแตกต่างกันหลายประการ ตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นข้อกำหนดรายละเอียดไว้ เช่น ถ้าเป็นพรรคการเมืองจะต้องตราข้อบังคับที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะจัดตั้งพรรคการเมืองที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ขึ้นไม่ได้¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. A **political party** may submit a list of candidates for election on a proportional basis for some or all constituencies.²

พรรคการเมืองหนึ่งจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วนทุกเขตเลือกตั้ง หรือจะส่งเพียงบางเขตเลือกตั้งก็ได้³

2. **Political party** in Europe and United States are usually two major political parties and turn to be rotated for forming the Government. Developing countries in Asia use multi-party political system. The parties normally form a coalition government. Moreover, the political party reflects to the interest group in that country.

พรรคการเมืองในยุโรปและสหรัฐอเมริกาจะเป็นแบบสองพรรคใหญ่ และผลัดกันเป็นรัฐบาล ส่วนประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียมักจะใช้ระบบพรรคการเมืองหลายพรรคและจัดตั้งรัฐบาลผสม ทั้งนี้ พรรคการเมืองยังสะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศนั้นๆ

---

¹เดโช สวานานนท์, คำอธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (กรุงเทพฯ: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น), หน้า 46-47.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 95 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 95 วรรค 2

พระราชกฤษฎีกา

Royal Decree

คือ กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหารซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและมี นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดเนื้อหาของกฎหมายในรายละเอียด โดยอาศัย อำนาจตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด

๒. พระราชกฤษฎีกาที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจจะเป็นพระราชกฤษฎีกา ที่กำหนดระเบียบการบริหารราชการหรือแบบพิธีบางอย่าง หรือเรื่องที่สำคัญบางเรื่อง ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ เช่น พระราชกฤษฎีกาเรียกประชุม ขยายเวลาประชุม เปิดและปิด สมัยประชุมรัฐสภา หรือพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The King has the prerogative to issue a **Royal Decree** which is not contrary to the law.²

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตรา**พระราชกฤษฎีกา**โดยไม่ขัดต่อ กฎหมาย³

2. The House Speaker took a **Royal Decree** on Dissolution of the House of Representatives for settling a political deadlock.

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำ**พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร**มาใช้เพื่อยุติปัญหา ภาวะชะงักงันทางการเมือง

---

¹ กัมพูชา จงจักรพันธ์, “พระราชกฤษฎีกา,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 140.

² Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 Section 221

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 221

พระราชกำหนด

Emergency Decree

คือ กฎหมายที่ตราขึ้น โดยฝ่ายบริหารในสถานการณ์อันมีความจำเป็นรีบด่วนเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ ซึ่งเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชกำหนดนั้น ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายต่อพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติซึ่งตราขึ้น โดยฝ่ายนิติบัญญัติ โดยไม่ต้องนำเสนอร่างพระราชกำหนดดังกล่าวให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน¹

ประโยคตัวอย่าง

1. For the purpose of maintaining national or public safety or national economic security, or averting public calamity, the King may issue an **Emergency Decree** which shall have the force as an Act.²

ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้³

2. The **Emergency Decree** on Public Administration in Emergency Situation was lifted by the government last week.

รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

---

¹ ก้ำชัย จงจักรพันธ์, “พระราชกำหนด,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 141.

² Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 Section 218

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 218

พระราชบัญญัติ

Act; Act of Parliament

คือ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็มีผลบังคับเป็นกฎหมายได้

พระราชบัญญัตินี้มีลำดับศักดิ์ถัดลงมาจากรัฐธรรมนูญ ดังนั้น พระราชบัญญัติจะมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ หากขัดหรือแย้ง พระราชบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้¹

ประโยคตัวอย่าง

1. There shall be the following organic **acts**: ...²

ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้³

2. The **Act** on Public Administration in Emergency Situation may be proclaimed by the Government when it deems it necessary.

รัฐบาลอาจประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉิน เมื่อรัฐบาลเห็นควรมีความจำเป็น

---

¹ ก้ำซัย จงจักรพันธ์, “พระราชบัญญัติ,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 143.

² Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 138

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 138

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

Annual Appropriations Act

คือ พระราชบัญญัติที่รัฐสภาตราขึ้นกำหนดจำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้รัฐบาลจ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และจะใช้ปี พ.ศ. ถัดไปเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น เช่น ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ จะเริ่มต้นวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ เป็นต้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก็คือ เอกสารงบประมาณที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณงบกลางงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทบวง กรมและรัฐวิสาหกิจว่า แต่ละแห่งจะใช้งบประมาณเป็นจำนวนเงินเท่าใดและนำไปใช้เรื่องใด โครงการใด

ก่อนหน้าปี พ.ศ. ๒๕๐๒ กฎหมายงบประมาณของประเทศไทยจะเป็นกฎหมายที่แสดงทั้งรายได้และรายจ่ายไปพร้อมๆ กัน จึงเรียกกฎหมายนี้ว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี” แต่ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แล้ว กฎหมายงบประมาณจะแสดงเฉพาะ “รายจ่าย” โดยไม่แสดง “รายได้” จึงเรียกกฎหมายงบประมาณในปัจจุบันว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี”¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The expenditures estimates of the State shall be made in the form of an Act. If the **Annual Appropriations Act** for the following fiscal year is not enacted in time, the law on annual appropriations for the preceding fiscal year shall apply for the time being.²

งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณนั้นไปพลางก่อน³

2. The **Annual Appropriations Act** was approved by the parliament.

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

¹สกนธ์ วัลญูวัฒนา, “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 145.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 166

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 166

มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน

Equality of supporting votes

ใช้ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้รับเสียงสนับสนุนให้เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจำนวนเท่ากัน ซึ่งต้องตัดสินโดยวิธีจับสลาก¹

ประโยคตัวอย่าง

1. In case of an **equality of supporting votes**, it shall be decided by lot.²

ในกรณีที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก³

2. The President will order to have another voting if there is **equality of supporting votes** for the bill consideration.

ประธานจะสั่งให้มีการลงคะแนนเสียงอีกครั้ง หากมีเสียงสนับสนุนเท่ากันในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 63.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 110

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 110

รองประธานรัฐสภา

Vice – President of the National Assembly

หมายถึง สมาชิกวุฒิสภาผู้ดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภา ซึ่งรัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นรองประธานรัฐสภาโดยตำแหน่ง ในขณะที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภานั้น ประธานวุฒิสภาหรือรองประธานรัฐสภามีฐานะเป็นรองประธานคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ร.”¹

ตัวอย่างประโยค

1. The President of the Senate is **Vice – President of the National Assembly**.²

ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา³

2. **The Vice–President of the National Assembly** performs the works of the President of the National Assembly when he is away.

รองประธานรัฐสภาจะปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภาเมื่อประธานรัฐสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 738.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 89 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 89 วรรค 1

ระบอบประชาธิปไตย

Democratic regime

หมายถึง ระบอบการปกครองที่มีประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนเป็นทั้งจุดเริ่มต้นและศูนย์กลางของกระบวนการทางการเมือง และอำนาจทางการเมือง จุดเริ่มต้น คือ ประชาชนเลือกตั้งฝ่ายบริหารเข้าไปบริหารประเทศแทนประชาชน ซึ่งอาจจะเป็นการเลือกตั้งทางตรงหรือเลือกตั้งทางอ้อมโดยผ่านสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติเข้าไปออกกฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และนอกจากนั้น ประชาชนยังเลือกฝ่ายตรวจสอบเข้าไปดูแลมิให้มีการทุจริตคอร์รัปชัน ที่เรียกว่า การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอีกด้วย

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา มีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ พระองค์มิได้ทรงใช้อำนาจโดยตรง แต่ในฐานะที่ทรงเป็นประมุขของปวงชนชาวไทย ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย จึงทรงใช้อำนาจบริหารโดยผ่านทางคณะรัฐมนตรี ใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา และใช้อำนาจตุลาการทางศาล และทรงอยู่เหนือการเมือง

การเป็นประชาธิปไตยต้องเป็นทั้งในรูปแบบและในเนื้อหา เนื้อหาของความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน และหลักประกันขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ระบอบประชาธิปไตยในรูปแบบหรือระบอบประชาธิปไตยเทียม โดยที่ในเนื้อหากลับกลายเป็นคณาธิปไตยหรืออธิตาธิปไตย คือ การปกครองที่ถือเอาอำนาจและความเห็นของคนกลุ่มเดียวหรือหลายๆ คน ในลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจเป็นหลัก

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาเป็นเวลาเกือบก่อนศตวรรษ แต่เป็นเพียงแค่ในรูปแบบเสียเป็นส่วนใหญ่ ในเนื้อหาซึ่งปรากฏว่ามีการปฏิบัติและวิถีคิดเป็นแบบเผด็จการอยู่หลายส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกีดกันและกดขี่ การมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็นของประชาชน การแทรกแซงและครอบงำสื่อ การทุจริตคอร์รัปชันและการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อประชาชน¹

ตัวอย่างประโยค

1. A person shall enjoy the liberty to unite and form a political party in order to manifest the political will of the people and to carry out political activities in fulfillment of such will through the **democratic regime** of government with the King as Head of State...²

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 743-744.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 65 Paragraph 1

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมือง
ของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจกรรมในทางการเมืองให้เป็นที่ไปตามเจตนารมณ์นั้นตามวิถีทางการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข...¹

2. Thai Government in a **democratic regime** even though it began some sixty years ago,
has faced the constant problem of people's understanding of that parliamentary system of
government, in realizing their rights and duties as a citizen of the nation.

รัฐบาลไทยในระบอบประชาธิปไตย ถึงแม้ว่าจะเริ่มต้นมาหกสิบกว่าปีแล้วก็ยังประสบ
ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องความเข้าใจของประชาชนต่อรัฐบาลในระบบรัฐสภา และความ
ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองของประเทศ

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 65 วรรค 1

รัฐธรรมนูญ

Constitution

หมายถึง กฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นกติกาสูงสุดในการปกครอง ซึ่งกำหนดกรอบอำนาจหน้าที่และบทบาทของบุคคลต่างๆ รวมทั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลและบุคคลต่อรัฐ ตลอดจนองค์กรของรัฐ รัฐธรรมนูญเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตย และยังเป็นเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นว่า ประเทศมีการปกครองแบบนิติรัฐ คือเป็นการปกครองโดยกฎหมาย และในบรรดากฎหมายที่ออกมาใช้บังคับกับพลเมืองทั้งประเทศนั้น รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดหนึ่งเดียว ซึ่งกฎหมายอื่นใดจะขัดหรือแย้งไม่ได้ บทบัญญัติของกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติของกฎหมายนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญรวมทั้งสิ้น ๑๘ ฉบับ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๑๘ ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน¹

ตัวอย่างประโยค

1. A person shall have the right to peacefully resist an act committed for the acquisition of the power to rule the country by a means which is not in accordance with the modes provided in this Constitution.²

บุคคลย่อมมีสิทธิต่อต้านโดยสันติวิธีซึ่งการกระทำใดๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้³

2. The significance of the **Constitution** in Thai political history and government is that it is not simply the highest law of the country.

ความสำคัญของรัฐธรรมนูญในประวัติศาสตร์การเมืองไทยและรัฐบาลก็คือ รัฐธรรมนูญไม่ได้เป็นเพียงกฎหมายสูงสุดของประเทศ

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 753.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 69 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 69 วรรค 1

รัฐมนตรี

Minister

หมายถึง บุคคลซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีมีสองฐานะ ฐานะแรกเป็นสมาชิกในคณะรัฐมนตรีซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้า และอีกฐานะหนึ่งเป็นเจ้ากระทรวงผู้มีอำนาจเต็มของส่วนราชการระดับกระทรวง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตามนัยประการหลังนี้ นายกรัฐมนตรีก็ถือเป็นรัฐมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งเป็นเจ้ากระทรวงของสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ซึ่งแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง ห้ามมิให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในขณะเดียวกัน ประการที่สอง รัฐมนตรีต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ ประการที่สาม รัฐมนตรีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประการที่สี่ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต้องไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือถ้าเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต้องพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเกินกว่าหนึ่งปี และประการสุดท้าย รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ¹

ตัวอย่างประโยค

1. The King appoints the Prime Minister and not more than thirty – five other **Ministers** to constitute the Council of Ministers having the duty to carry out the administration of State affairs with collective accountability.²

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคนประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน³

2. The **Minister** of Culture has announced his intention to reduce gaming addiction for the sake of Thai youths.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมประกาศความตั้งใจที่จะลดการติดเกมให้น้อยลง เพื่อเป็นการช่วยเหลือเยาวชนไทย

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 757.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 171 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 171 วรรค 1

รัฐวิสาหกิจ

State Enterprises

หมายถึง หน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่ง ซึ่งถึงแม้จะไม่ได้มีฐานะเป็นหน่วยราชการของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ แต่รัฐธรรมนุญก็ได้กำหนดให้มีความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงตำแหน่งต่างๆ ตามรัฐธรรมนุญ รวมทั้ง การถูกตรวจสอบ การขึ้นถอดถอนและความรับผิดชอบที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่นเช่นเดียวและเทียบเท่ากับหน่วยราชการ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person shall have the right to be informed and to access public information in the possession of a government agency. State agency, **State Enterprise** or local government organization, except where the disclosure of such information shall affect the security of State...²

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นเว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ...³

2. **State Enterprises** union members have decided to join the People's Alliance for Democracy.

สมาชิกสหภาพรัฐวิสาหกิจตกลงใจที่จะเข้าร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 760.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 56

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 56

รัฐสภา

National Assembly

หมายถึง สถาบันที่ใช้อำนาจอธิปไตยหนึ่งในสามอำนาจ ตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในระบบรัฐสภา อำนาจหน้าที่ที่สำคัญของรัฐสภา ได้แก่ การทำหน้าที่นิติบัญญัติ คือ การตรากฎหมายเป็นหลัก หน้าที่ประการที่สอง คือ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และหน้าที่ประการที่สาม คือ การอนุมัติ ควบคุมและตรวจสอบมาตรการทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ

การตรากฎหมาย ได้แก่ การตราพระราชบัญญัติ ซึ่งรวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล รวมทั้งการเปิดอภิปรายทั่วไปในรัฐสภาและวุฒิสภา โดยไม่มีการลงมติ การอนุมัติ ควบคุมและตรวจสอบมาตรการทั่วไป ได้แก่ การอนุมัติพระราชกำหนด การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามและหนังสือสัญญาที่ทำกับนานาประเทศ รวมทั้ง การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทน เป็นต้น

นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ประเทศไทยมีรัฐสภา ทำหน้าที่นิติบัญญัติ บางครั้งเป็นระบบสภาเดียว (โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐสภาซึ่งจัดตั้งขึ้นภายหลังการปฏิวัติรัฐประหาร) และบางครั้งเป็นระบบสองสภา ซึ่งจะประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา¹

ตัวอย่างประโยค

1. Sovereign powers belong to the Thai people. The King as Head of State shall exercise such powers through the **National Assembly**, the Council of Ministers and the Courts in accordance with the provisions of this Constitution.²

อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้³

2. Under the new 2007 Constitution, the bicameral Thai legislature is called **the National Assembly**.

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 762.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 3 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 3 วรรค 1

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ฉบับใหม่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ของไทยซึ่งเป็นระบบสภาคู่ เรียกว่า รัฐสภา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

Organic law bill

หมายถึง ร่างพระราชบัญญัติที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากร่างพระราชบัญญัติทั่วไป กล่าวคือ

(๑) เป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐธรรมนูญกำหนดบังคับไว้เลยว่า จะต้องตราออกมาใช้บังคับให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แทนที่จะระบุไว้แต่เพียงว่าให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติใดๆ

(๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีฐานะรองจากรัฐธรรมนูญแต่อยู่เหนือกว่าร่างพระราชบัญญัติทั่วไป ซึ่งหมายความว่า ถ้าหากร่างพระราชบัญญัติธรรมดามีข้อความหรือถ้อยคำที่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็จะเป็นอันใช้บังคับมิได้

(๓) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จะถูกรัฐธรรมนูญกำหนดชื่อและแยกประเภทไว้อย่างชัดเจน ซึ่งไม่สามารถนำไปเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมในกระบวนการตราพระราชบัญญัติได้ ทั้งนี้โดยจะต้องเติมคำว่า “ว่าด้วย” ต่อท้ายคำว่าร่างพระราชบัญญัติ เช่น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ... เป็นต้น

(๔) รัฐธรรมนูญจะกำหนดเวลาการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายไว้อย่างชัดเจน เช่น ภายในสองร้อยสี่สิบวันหรือภายในสองปี เป็นต้น

(๕) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีเอกสิทธิ์พิเศษข้อหนึ่ง กล่าวคือ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรมิเห็นชอบด้วย แต่คะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบมิได้ถึงกึ่งหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่งได้

(๖) การเข้าชื่อกันเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติทั่วไป สมาชิกผู้เข้าชื่อเสนอต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้เข้าชื่อเสนอต้องมีจำนวนเพียงยี่สิบคนก็พอ และ

(๗) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีชื่อและจำนวนตายตัว คือ ๘ ฉบับ ซึ่งรัฐสภาจะไปตราเพิ่มเติมหรือตัดทอนออกไปบางฉบับไม่ได้

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๘ ฉบับ ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภาและผ่านกระบวนการประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายไปเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ในปัจจุบันจึงไม่มีคำว่า “ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” อีกต่อไปแล้ว จะมีก็แต่ “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” เว้นเสียแต่ว่ามีกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดฉบับหนึ่งหรือหลายฉบับ จึงต้องกลับมาใช้คำว่า “ร่าง” นำหน้าชื่อพระราชบัญญัติและต่อด้วยคำว่า (ฉบับที่...) พ.ศ. ...

เช่น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... เป็นต้น¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. An **organic law bill** and a bill may be enacted as law only by and with the advice and consent of the National Assembly and when the King's signature has been given or deemed to be given thereto; it shall come into force upon its publication in the Government Gazette.²

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยหรือถือเสมือนว่า ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป³

2. If the Constitutional Court considers that any **organic law bill** is contrary to or inconsistent with the Constitution, it will lapse.

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญตัดสินว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดขัดต่อหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนั้นตกไป

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 780-781.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 90

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 90

ราชกิจจานุเบกษา

Government Gazette

เป็นหนังสือรวบรวมคำประกาศของทางราชการ โดยเริ่มจัดเพิ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อวันที่จันทร์ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะเมีย จุลศักราช ๑๒๑๕ หรือตรงกับวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๐๑ นับเป็นเอกสารหลักในการแจ้งประกาศกฎหมายและคำสั่งทางราชการให้ประชาชนทราบอย่างเป็นทางการจวบจนปัจจุบันนี้ โดยมีสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบจัดพิมพ์และเผยแพร่โดยออกเป็นรายสัปดาห์¹

ประโยคตัวอย่าง

1. An organic law bill and a bill may be enacted as law only by and with the advice and consent of the National Assembly and when the King's signature has been given or deemed to be given thereto, it shall come into force upon its publication in the **Government Gazette**.²

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยหรือถือเสมือนว่า ได้ลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป³

2. The regular **Government Gazette** is published every week.

โดยปกติแล้วราชกิจจานุเบกษาจะมีการตีพิมพ์ทุก ๆ สัปดาห์

---

¹<http://th.wikipedia.com/wiki>

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2550 Section 90

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 90

ราชบัลลังก์

Throne

หมายถึง พระที่นั่งอันศักดิ์สิทธิ์และสูงส่ง ซึ่งเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ในระหว่าง การปกครองราชอาณาจักร ในฐานะทรงเป็นประมุขของปวงชนชาวไทยและของประเทศ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรและมีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้วรวม ๑๗ ฉบับ ทุกฉบับมีบทบัญญัติในหมวดที่ว่าด้วย พระมหากษัตริย์ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยรูปแบบที่ไม่ใช่วิถีทางประชาธิปไตย เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร หมวดที่ว่าด้วยพระมหากษัตริย์ไม่ได้ถูกระงับหรือยกเลิกเลยแม้แต่น้อย อันแสดงถึงความจงรักภักดีของปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า โดยไม่เลือกว่าฝ่ายใดจะขึ้นมามีอำนาจ ในการปกครองประเทศ

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในหมวดพระมหากษัตริย์ ให้ความสำคัญและยกไว้ในฐานะ อันเป็นที่เคารพสูงสุดของกฎหมายเทียบเท่าว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ ก็คือ การสืบราชบัลลังก์ และยอมรับโดยคุณิว่า การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์โดยเฉพาะต่อเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ จึงได้มีการบัญญัติขึ้นเป็นครั้งแรกว่า ในการสืบราชสันตติวงศ์นั้น ในกรณีที่ไม่มี พระราชโอรส รัฐสภาอาจให้ความเห็นชอบในการให้พระราชธิดาสืบราชสันตติวงศ์ได้¹

ตัวอย่างประโยค

1. In the case where **the Throne** becomes vacant and the King has already appointed His Heir to the Throne under the Palace Law on Succession, B.E. 2467, the Council of Ministers shall notify the President of the National Assembly.²

ในกรณีที่**ราชบัลลังก์**หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้ง พระรัชทายาทไว้ตามกฎหมายเทียบเท่าว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ³

2. The King Rama 9, who has been on **the Throne** since 1946, is a symbol of national identity and unity.

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 789-790.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 23 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 23 วรรค 1

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ซึ่งขึ้นครองราชบัลลังก์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๕
ทรงเป็นสัญลักษณ์ของเอกลักษณ์และความเป็นเอกภาพของประเทศ

ราชอาณาจักร

Kingdom

หมายถึง ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นอกจากประเทศไทยแล้ว ประเทศที่ได้ชื่อว่าเป็นราชอาณาจักรได้แก่ อังกฤษ ญี่ปุ่น เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน โมนาโก ประเทศที่รื้อฟื้นระบอบกษัตริย์ขึ้นมาใหม่กลายเป็นราชอาณาจักรอย่างเดิม เช่น ราชอาณาจักรสเปนและราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐธรรมนูญทุกฉบับของประเทศไทยบัญญัติไว้ในมาตรา ๑ ด้วยข้อความเดียวกัน อันถือเป็นหลักศิลาของประเทศว่า “ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้”¹

ตัวอย่างประโยค

1. Thailand is one and indivisible **Kingdom**.²

ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้³

2. At present Thailand is a parliamentary democracy, the **Kingdom** had been under absolute monarchy over 700 years.

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ราชอาณาจักรเคยอยู่ภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มากกว่า ๗๐๐ ปี

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 790-791.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 1

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 1

รายการทรัพย์สินและหนี้สิน

Particulars of assets and liabilities

หมายถึง องค์กรประกอบสำคัญของบัญชี ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงต้องยื่นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อให้มีการตรวจสอบความมีอยู่จริงของรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อเปิดเผยต่อสาธารณชนในกรณีที่เป็นคณะรัฐมนตรี และเพื่อนำไปสู่มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต¹

ตัวอย่างประโยค

1. The account showing **particulars of assets and liabilities** and supporting documents submitted by the Prime Minister, Ministers, members of the House of Representatives and senators shall be disclosed to public without delay but not later than thirty days as from the date of expiration of the period for the submission of such account.²

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว³

2. The measure for a person holding a political position to submit an account showing **particulars of assets and liabilities** is for inspection whether their assets and liabilities has increased or decreased.

มาตรการที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อเป็นการตรวจสอบการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 791.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 261 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 261 วรรค 1

ร่ำรวยผิดปกติ

Unusual wealthiness

หมายถึง มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติโดยไม่สามารถพิสูจน์ที่มาได้ จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า เกิดจากการทุจริตในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งนอกจากจะอยู่ในข่ายที่จะต้องถูกยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่งและห้ามดำรงตำแหน่งใดๆ เป็นเวลาห้าปีแล้ว ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติยังจะต้องถูกศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาให้ตกเป็นของแผ่นดินอีกด้วย โดยเจตนาของ รัฐธรรมนูญนั้น ถ้าเพียงแต่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงมีพฤติกรรม หรือสื่อว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ก็อาจถูกยื่นถอดถอนและดำเนินการตามกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐซึ่งกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ส่วนผลการตรวจสอบและการถอดถอนออกจากตำแหน่งจะเป็นอย่างไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การฟ้องคดีของอัยการสูงสุด การลงมติถอดถอนของวุฒิสภา และการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person holding a position of Prime Minister, Minister, member of the House of Representatives, senator, President of the Supreme Court of Justice, President of the Constitutional Court, President of the Supreme Administrative Court or Prosecutor General, who is under the circumstance of **unusual wealthiness** indicative of the commission of corruption, malfeasance in office, malfeasance in judicial office or an intentional exercise of power contrary to the provisions of the Constitution or law, may be removed from office by the Senate.²

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด ผู้ใดมีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือสื่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้³

2. The Constitutional Court also ruled Rakkiat **unusual wealthiness** while serving as Public Health Minister between 1997 and 1998.

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 801.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 303

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 303

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่านายรักเกียรติ รุ่งรวยผิดปกติในขณะที่เขาดำรงตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑

เรียกประชุมรัฐสภา

Convoke the National Assembly

หมายถึง ขั้นตอนหรือกระบวนการในอันที่จะให้สมาชิกมาประชุมสภาผู้แทนราษฎร ประชุมวุฒิสภาและประชุมร่วมกันของรัฐสภา แบ่งเป็นสามประเภทได้แก่ การเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก หลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป การเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยสามัญ และการประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการเรียกประชุมรัฐสภา

การเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกมาประชุมเป็นครั้งแรก ต้องกระทำภายในสามสิบวัน นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งวันประชุมครั้งแรกดังกล่าว ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญทั่วไปของรัฐสภา ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด ก่อนที่จะเริ่มวันประชุมสมัยสามัญทั้งสองกรณี ก็ต้องมีการเรียกประชุมรัฐสภาเสียก่อน ส่วนการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญจะกระทำต่อเมื่อ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งสองสภารวมกันหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ล้วนๆ มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งสองสภา เข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูล กรณีนี้ ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ส่วนการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญอีกกรณีหนึ่ง กระทำโดยฝ่ายบริหาร ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ¹

ตัวอย่างประโยค

1. When it is necessary for the interests of State, the King may **convoke** an extraordinary session of **the National Assembly**.²

เมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภา เป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้³

2. Mr. Chai Chidchob, Speaker of the House of Representatives, **convokes the National Assembly** for the joint session of government's policy debate.

นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อประชุมร่วมกันในการอภิปรายนโยบายของรัฐบาล

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 805.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 128 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 128 วรรค 3

ลาออกจากสมาชิกภาพ

Resignation from membership

ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลาออกจากสมาชิกภาพของพรรคการเมืองที่ตนสังกัด จะต้องพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Membership of the House of Representatives terminates upon...

(7) **resignation from membership** of his political party or his political party passing a resolution,² ...

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ...

(๗) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติ...³

2. Mr. Prachai Leophairatana quit his leadership with **resignation from membership** of the Matchimathipataya Party.

นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ ได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคโดยการลาออกจากสมาชิกภาพของพรรคมีชฌิมาริปีไตย

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 147.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2550 Section 106 (7)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 106 (7)

วาระ (ในการพิจารณาร่างกฎหมาย)

Reading

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น จะต้องเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาเป็น ๓ วาระ โดยสรุปดังนี้

วาระที่ ๑ เป็นการพิจารณาหลักการทั่วไปของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า สมควรจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการ

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่ ๒ แต่ถ้าสภาผู้แทนราษฎรมิมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

วาระที่ ๒ เป็นการพิจารณาในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือคณะกรรมการเต็มสภา ซึ่งการพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ

การพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา เป็นการพิจารณาขึ้นคณะกรรมการและการพิจารณาของสภาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรฐานรวมกันไป

วาระที่ ๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ นี้ จะไม่มีการอภิปรายและให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ในกรณีที่สภาลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป แต่ในกรณีที่สภามีมติให้ความเห็นชอบให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อวุฒิสภาต่อไป¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The consideration of an organic law bill in the House of Representatives and the Senate shall be made in three **readings** as follows...²

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้กระทำเป็นสามวาระ ดังต่อไปนี้...³

---

¹กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์, คู่มือข้าราชการสภา (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2546), หน้า 28-29.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 140

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 140

2. After the bill is approved in the third **reading** from the National Assembly, the Prime Minister shall present such bill to the King for Royal Signature.

ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านวาระที่ ๓ และได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

วุฒิสภา

Senate

เป็นสภาหนึ่งของรัฐสภาที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดจำนวนสมาชิกคงที่มีระบบการเลือกตั้งและการสรรหา รวมทั้งระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและอำนาจในการควบคุมการบริหารแผ่นดิน

ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ นอกจากเป็นผู้แทนปวงชนแล้ว วุฒิสภายังทำหน้าที่กัลั่นกรองกฎหมายและประชุมร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรเป็นการประชุมรัฐสภา เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ เช่น การให้ความเห็นชอบในพระบรมราชโองการประกาศสงคราม การแถลงนโยบายของรัฐบาล การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เป็นต้น และยังมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เฉพาะที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เป็นสภาตรวจสอบ มีหน้าที่พิจารณาเลือกและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการระดับสูง ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด รวมทั้งเลือกและถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจราชการแผ่นดินของรัฐสภา ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The National Assembly consists of the House of Representatives and the **Senate**.²

รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา³

2. The **Senate**, at present, consists of both elected and selected members.

ในปัจจุบัน วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งและการสรรหา

---

¹เดโช สวานานนท์, คำอธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (กรุงเทพฯ: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น, 2541), หน้า 5-6.

²Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 Section 88 Paragraph 1

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 88 วรรค 1

ศาลทหาร

Military Court

หมายถึง ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจของ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองหรือศาลรัฐธรรมนูญ ศาลทหารเป็นศาลชำนาญพิเศษรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญและต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ เช่นเดียวกับศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญและศาลอื่น และถ้าหากเกิดกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลทหาร ศาลยุติธรรม ศาลปกครองหรือศาลอื่น ต้องให้คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **Military Courts** have the power to try and adjudicate military criminal cases and other case as provided by law.²

ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ³

2. The **Military Court** is the part of the Ministry of Defence.

ศาลทหารเป็นส่วนราชการหนึ่งของกระทรวงกลาโหม

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 893.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 281

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 281

ศาลปกครอง

Administrative Court

หมายถึง ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองโดยเฉพาะ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมหรือศาลอื่น ทั้งนี้ ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ซึ่งเป็นระบบศาลเดี่ยว คดีปกครองยังอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม แม้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้านี้ จะได้บัญญัติเกี่ยวกับศาลปกครองไว้ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เคยได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นมาทำหน้าที่แต่ประการใด เพิ่งมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่นอกจากจะได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ยังได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งและวิธีพิจารณา ตลอดจนจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการและสมบูรณ์แบบอย่างที่ดีควรจะเป็นแล้ว¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The Administrative Court** shall have an independent secretariat...²

ศาลปกครองมีหน่วยธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ...³

2. President of Supreme **Administrative Court** presided over the Forum on “the Administrative Court Meets People”.

ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานการประชุมว่าด้วย “ศาลปกครองพบประชาชน”

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 893.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 227

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 227

ศาลรัฐธรรมนูญ

Constitutional Court

องค์กรสูงสุดที่มีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดว่า กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ การกระทำใดๆ ทั้งของรัฐและของบุคคล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ รวมทั้ง อำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดว่า ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างข้อบังคับ การประชุมสภา มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นทั้งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และเป็นทั้งศาล ที่จะต้องพิจารณาพิพากษาคดีหรือดำเนินการต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ประโยคตัวอย่าง

1. The **Constitutional Court** consists of the President and eight other judges of the Constitutional Court to be appointed by the King upon advice of the Senate from the following persons...²

ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งและตุลาการศาล รัฐธรรมนูญอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคล ดังต่อไปนี้...³

2. Thailand’s Election Commission asked the **Constitutional Court** to dissolve two coalition political party partners

คณะกรรมการการเลือกตั้งของไทยได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคร่วมรัฐบาล ๒ พรรค

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 897.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 204

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 204

สภาผู้แทนราษฎร

House of Representatives

สภาผู้แทนราษฎรเป็นคำประสมระหว่าง “สภา” กับคำว่า “ผู้แทนราษฎร” คำว่า “สภา” หมายถึง ที่ประชุม องค์การหรือสถานที่ประชุม ส่วน “ผู้แทนราษฎร” หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกจากประชาชนให้ทำหน้าที่แทนในสภานิติบัญญัติ เมื่อรวมคำทั้งสองเข้าด้วยกัน สภาผู้แทนราษฎรจึงหมายถึง องค์การหรือสถานที่ประชุมของบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เข้ามาทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ

สภาผู้แทนราษฎรของไทย มีขึ้นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยให้ “มีอำนาจออกพระบัญญัติทั้งหลาย...” และ “...มีอำนาจดูแลควบคุมกิจการของประเทศและมีอำนาจประชุมกันตลอดจนกรรมการราษฎรหรือพนักงานรัฐบาลผู้หนึ่งผู้ใดก็ได้...”

สภาผู้แทนราษฎรของไทยเป็นสภาหนึ่งของรัฐสภาไทยที่มีหน้าที่หลักคือ งานนิติบัญญัติหรือการออกกฎหมายใช้บังคับเป็นการทั่วไป รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรของไทยประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสี่ร้อยแปดสิบคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจำนวนแปดสิบคน

ประโยชน์ตัวอย่าง

- 1. The National Assembly consists of the **House of Representatives** and the Senate.²

รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา³

- 2. The **House of Representatives** has convened following the appointment of the new House Speaker and his two deputies.

สภาผู้แทนราษฎรได้มีการเรียกประชุมภายหลังจากที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรคนใหม่และรองประธานสภาทั้งสองคนได้รับการแต่งตั้ง

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 263.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 88

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 88

สมัยประชุมวิสามัญ

Extraordinary session

หมายถึง การประชุมที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะกำหนดให้มีการประชุมสภาสามัญได้ปีละสองสมัย เป็นเวลาถึง ๘ เดือนไปแล้วก็ตาม แต่หากมีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นพิเศษก็ได้ ซึ่งการประชุมพิเศษนี้เรียกว่า การประชุมสมัยวิสามัญ และการประชุมสมัยวิสามัญนี้มิได้กำหนดเวลาเอาไว้ตายตัวเหมือนการประชุมสามัญ จะจัดให้มีการประชุมกี่วันก็ได้ นอกเหนือจากเหตุดังกล่าวแล้ว การประชุมสมัยวิสามัญอาจเกิดขึ้นได้ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองสภารวมกัน หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อให้มีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ด้วย ในกรณีหลังนี้ ประธานรัฐสภาจะเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ส่วนในการเรียกประชุมสมัยวิสามัญกรณีแรกที่เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์นั้น นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. When it is necessary for the interests of State, the King may convoke an **extraordinary session** of the National Assembly.²

เมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้³

2. The Prime Minister stated that the **extraordinary session** on the selection of the new election commissioners should be opened on August 15th.

นายกรัฐมนตรีแถลงว่าการประชุมสมัยวิสามัญเพื่อสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งควรจะมีขึ้นในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 266.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 128 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 128 วรรค 3

สมัยประชุมสามัญทั่วไป

General ordinary session

หมายถึง สมัยประชุมสามัญครั้งแรกที่จัดให้มีขึ้นในแต่ละปี โดยไม่มีข้อจำกัดในการพิจารณาของสภา กล่าวคือ สภาสามารถจะพิจารณากระทู้หรือญัตติใดๆ ก็ได้ ซึ่งรวมถึงญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาล ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่หลักของสภา คือ การพิจารณาออกกฎหมาย (อำนาจนิติบัญญัติ) ในปีหนึ่งๆ ก็จะมีสมัยประชุมทั่วไปหนึ่งสมัย และสมัยประชุมนิติบัญญัติอีกหนึ่งสมัย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Each year, there shall be a **general ordinary session** and a legislative ordinary session.²

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญทั่วไปและสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ³

2. The **general ordinary session** takes place at the start of each parliamentary year and normally last 120 days.

สมัยประชุมสามัญทั่วไปมีขึ้นเมื่อเริ่มต้นการประชุมรัฐสภาในแต่ละปี และโดยปกติแล้วจะมีระยะเวลาประมาณ ๑๒๐ วัน

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 267.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 127 Paragraph 2

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 127 วรรค 2

สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

Legislative ordinary session

หมายถึง สมัยประชุมที่สมาชิกรัฐสภาจะดำเนินการประชุมเฉพาะแต่ในเรื่องการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การอนุมัติพระราชกำหนด ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ว่า ให้มีสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติปีละหนึ่งสมัย ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐสภาได้ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะทำการบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีกรณียกเว้นไว้เช่นกันว่า นอกจากจะทำหน้าที่นิติบัญญัติเป็นหลักดังกล่าวแล้ว รัฐสภายังสามารถดำเนินการพิจารณาได้ในหมวดที่ว่าด้วย พระมหากษัตริย์กับการให้ความเห็นชอบในการประกาศสงคราม การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา การเลือกและการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง การตั้งกระทู้ถาม การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ส่วนเรื่องอื่นๆ เช่น ญัตติ การอภิปราย ไม่ไว้วางใจไม่อาจกระทำได้ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ เว้นแต่ว่ารัฐสภามีมติด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. During the **legislative ordinary session**, the National Assembly shall hold a sitting only in such cases as prescribed in Chapter II...²

ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ให้รัฐสภาดำเนินการประชุมได้เฉพาะกรณีที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒...³

2. Organic Bill has been considered during this **legislative ordinary session**.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้รับพิจารณาในระหว่างสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 266.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 127 Paragraph 4

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 127 วรรค 4

สมาชิกภาพ

Membership

หมายถึง การที่สมาชิกของกลุ่มบุคคลรับเอาความเชื่อ ค่านิยม จุดมุ่งหมาย และกฎเกณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มเข้าประพาดปฏิบัติร่วมกัน

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวพันและมีผลกระทบต่อกระบวนการทางด้านนิติบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญในหลายส่วนด้วยกัน เช่น ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ก็จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย หรือในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ก็จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาด้วย หรือในกรณีที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพร้อมกันทั้งหมด หรือในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดสมาชิกภาพ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็จะสิ้นสุดลงในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. **Membership** of the House of Representatives commences on the election day.²

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง³

2. **Membership** in the Association will be terminated under any of the many circumstances.

สมาชิกภาพในสมาคมจะสิ้นสุดลงภายใต้หลายสถานการณ์

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 935.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 105

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 105

สมาชิกวุฒิสภา

Senator

หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็นหนึ่งในสมาชิกจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคนของวุฒิสภา ซึ่งมาจากการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคนและมาจากการสรรหาเท่ากับจำนวนรวมข้างต้น หักด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการกั้นกรองกฎหมาย ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและอื่นๆ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. No person shall be a member of the House of Representatives and a **Senator** simultaneously.²

บุคคลจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในขณะเดียวกันมิได้³

2. A number of **Senators** are selected from the qualified candidates in all regions of Thailand.

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนหนึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมจากทุกภาคของประเทศไทย

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 937.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 88 Paragraph 3

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 88 วรรค 3

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Member of the House of Representatives

หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้ดำรงตำแหน่งในสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person having the following qualifications has the right to be a candidate in an election of **members of the House of Representatives...**²

บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร...³

2. Under this Constitution, minister must be a **member of the House of Representatives.**

ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ รัฐมนตรีจะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 940.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 101

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 101

สิทธิ

Right

หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่มีอยู่และที่มีมาตั้งแต่เกิดของบุคคล การจำกัดสิทธิของบุคคลจะกระทำได้ที่ต่อเมื่อมีการบัญญัติไว้เป็นกฎหมายเท่านั้น และสิทธิของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดเรื่องสิทธิไว้เป็นหมวดที่ ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย รวมเป็นบทบัญญัติถึง ๔๔ มาตรา คือบทบัญญัติจากมาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๖๕¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person shall have the **right** to be promoted, supported and assisted by the State in the exercise of rights under this Chapter.²

บุคคลย่อมมี**สิทธิ**ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้สิทธิตามความในหมวดนี้³

2. Our **right** to know is fundamental right to a free society.

สิทธิของเราในการรับรู้ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานสำหรับสังคมแบบเสรี

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 274.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 28 Paragraph 4

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 28 วรรค 4

สิทธิเลือกตั้ง

Right to vote at an election

หมายถึง สิทธิของบุคคลที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น สิทธิเลือกตั้งนี้ นอกจากจะเป็นสิทธิทางการเมืองของประชาชนแล้ว ยังเป็นเงื่อนไขสำคัญประการแรกของผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับอีกด้วย กล่าวคือ บุคคลใด ถ้าไม่มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ก็จะไม่มีความสมัครรับเลือกตั้งด้วยเช่นกัน พุดง่าย ๆ ก็คือ บุคคลจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ต้องมีสิทธิเลือกตั้งเสียก่อน หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person having the following qualifications has the **right to vote at an election**...²

บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มี**สิทธิเลือกตั้ง**...³

2. The people have the **rights to vote at an election** for their representatives.

ประชาชนมี**สิทธิเลือกตั้ง**ผู้แทนของตน

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 975.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 99

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 99

เสนอชื่อ

Nominate

หมายถึง กระบวนการที่คณะกรรมการสรรหาองค์การอิสระได้ทำการเสาะหา รับสมัคร คัดเลือกและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม รัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอให้วุฒิสภามีมติเลือกและถวายคำแนะนำ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็น กรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติและกรรมการในองค์การอิสระอื่นๆ รวมทั้ง กรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาสรรหา บุคคลและเสนอชื่อต่อวุฒิสภา เพื่อมีมติเลือกให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ นอกจากนี้ ยังใช้กับกรณีที่มีการเลือกตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภา ผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา และรองประธานวุฒิสภา อีกด้วย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The President of the Senate shall convoke the Senate for passing, by secret ballot, a resolution electing the **nominated** persons under (1), (2) and (3).²

ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ³

2. Somchai Wongsawat, brother-in-law, to ousted Premier Thaksin Shinawatra, will be **nominated** as Thailand's Prime Minister.

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ น้องเขยของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี จะได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย

¹ คณิน บุญสุวรรณ, ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2548), หน้า 987.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 Section 138 (4)

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 138 (4)

เสร็จสิ้นการพิจารณา

Finish the consideration

หมายถึง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The Senate must **finish the consideration** of such bill within sixty days; ...²

วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน...³

2. Before the end of the session, the parliamentarians must **finish the considerations** of the bills.

ก่อนที่จะปิดสมัยประชุม สมาชิกวุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่างๆ ให้เสร็จสิ้นไป

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 70.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 146

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 146

เสรีภาพ

Liberty

แปลตามตัวอักษรว่า ภาวะของการปลอดจากการครอบงำ การก้าวก่ายหรือการแทรกแซงใดๆ อย่างสิ้นเชิง เสรีภาพเป็นนามธรรมที่ยากจะเป็นจริงได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ เพราะเสรีภาพของบุคคลหนึ่ง มักจะหรือมีโอกาสที่จะกระทบต่อเสรีภาพของอีกคนหนึ่ง เช่น เสรีภาพของสื่อที่จะทำข่าวสำหรับบุคคลที่ตกเป็นข่าว ก็มักจะกระทบกับเสรีภาพที่ไม่ต้องการเป็นข่าวของบุคคลบางคน ได้เช่นเดียวกัน

เสรีภาพเป็นหลักสำคัญหลักหนึ่งที่คณะราษฎรได้วางไว้เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A person shall enjoy the right and **liberty** in his life and person.²

บุคคลย่อมมีสิทธิและ**เสรีภาพ**ในชีวิตและร่างกาย³

2. People fear that security cameras could infringe personal **liberty**.

ประชาชนกลัวว่า กล้องรักษาความปลอดภัย (กล้องวงจรปิด) จะละเมิด**เสรีภาพ**ส่วนบุคคล

---

¹เดโช สวานานนท์, พจนานุกรมศัพท์การเมือง (กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง, 2545), หน้า 277.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 32

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 32

เสียงข้างมาก

Simple majority

หมายถึง คะแนนเสียงที่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่นั่งอยู่ในที่ประชุมสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The voting in the second reading for consideration section by section shall be decided by a **simple majority** of votes.²

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ³

2. The President was elected by a **simple majority** of votes.

ประธานาธิบดีได้รับเลือกตั้งโดยเสียงข้างมาก

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 158.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 291 (4)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 291 (4)

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง

Rules and procedures for an election

หมายถึง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. **The rules and procedures for the election** of members of the House of Representatives shall be in accordance with the Organic Act on the Election of Members of the House of Representatives and Obtaining Senators.²

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา³

2. The Election Commission will set up the **rules and procedures for an election** before the election starts.

คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้งจะเริ่มขึ้น

---

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 152.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 93

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 93

องค์กรของรัฐ

State authority

หมายถึง หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระเพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่นใดที่อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของรัฐ รวมทั้งรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ซึ่งเป็นอำนาจอธิปไตยของชาติและ ของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ และโดยที่องค์กรของรัฐมีหน้าที่หลักคือ ดูแลประชาชนและ ปกป้องคุ้มครองประเทศชาติ โดยได้รับเงินเดือนและค่าใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมาจาก หยาดเหงื่อแรงงานและภาษีอากรของประชาชน ดังนั้น จึงมีข้อผูกพันและภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้อำนาจรัฐโดย องค์กรของรัฐทุกองค์กรจะต้องไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล หรือประชาชน เช่นเดียวกับการตรากฎหมาย การบังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย ก็ต้องให้สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญทุกประการ¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The exercise of powers by all **State authorities** shall pay due regard to human dignity, rights and liberties in accordance with the provisions of this Constitution.²

การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและ เสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้³

2. The government officials in the **state authorities** should adopt good governance principles to their works.

ข้าราชการในองค์กรของรัฐควรจะนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1047.

² Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 26

³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 26

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Local government organization

หมายถึง หน่วยการปกครองของท้องถิ่นซึ่งมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ โดยมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นองค์กรของรัฐซึ่งเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นและดำเนินงานในการปกครองตนเองของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐธรรมนูญ รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. The State shall act in compliance with the following State administration policies:

...(3) To decentralize powers to **local government organizations** in order to promote self-dependency and self-determination of local affairs...²

รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินดังต่อไปนี้...(๓) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง...³

2. People have the rights to get access to public information in possession of the **local government organization**.

ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลสาธารณะที่เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1048.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 78

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78

องค์ประชุม

Quorum

หมายถึง เกณฑ์บังคับที่จะก่อให้เกิดผลทางกฎหมายและความชอบธรรมต่อกระบวนการทางรัฐสภา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประชุมสภาและการประชุมคณะกรรมการ องค์ประชุมส่วนใหญ่จะถือเอาครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นเกณฑ์ แต่อาจมีบางกรณีที่กำหนดไว้เพียงหนึ่งในสามหรือหนึ่งในห้า ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ วรรคสองว่า “เมื่อสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้” ส่วนการประชุมคณะกรรมการนั้น ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๓ ว่า “การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด” ความสำคัญขององค์ประชุมนี้อยู่ที่ว่า ถ้ามีสมาชิกหรือกรรมการลงชื่อไม่ครบองค์ประชุม การประชุมก็ไม่สามารถดำเนินไปได้ เพราะถึงให้ประชุมไปก็ไม่มีความสำคัญในทางกฎหมาย พุดง่าย ๆ คือ นำไปใช้บังคับหรือดำเนินการต่อไปไม่ได้ ทั้งนี้ ดังข้อความที่ปรากฏในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๖ วรรคสาม และข้อ ๑๗ ที่ว่า “เมื่อสมาชิกมาลงชื่อครบองค์ประชุมและมีสัญญาณให้เข้าประชุมแล้ว ให้ประธานดำเนินการประชุมได้” และ “เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปได้” อย่างไรก็ดี ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดเกณฑ์ขององค์ประชุมไว้แตกต่างจากของสภาผู้แทนราษฎรบ้างเล็กน้อย โดยมีเกณฑ์ที่เหมือนกันคือ องค์ประชุมของการประชุมวุฒิสภาต้องมีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งซึ่งเท่ากับของสภาผู้แทนราษฎร ขณะที่องค์ประชุมในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามเป็น หนึ่งในสาม แทนที่จะเป็นครึ่งในห้า เหมือนของสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ องค์ประชุมคณะกรรมการของวุฒิสภา ยังกำหนดไว้ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง แทนที่จะเป็นหนึ่งในสามเหมือนของสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา และกรณีการประชุมคณะกรรมการสามัญ เพื่อสรรหาผู้ที่จะไปดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม¹

¹ คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1052.

ประโยคตัวอย่าง

1. At a sitting of the House of Representatives or the Senate, the presence of not less than one-half of the total number of the existing members of each House is required to constitute a **quorum**.¹

การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาจึงจะเป็นองค์ประชุม²

2. A **quorum** might be higher or lower depends on the types of meeting.

องค์ประชุมอาจมีจำนวนมากหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับประเภทของการประชุม

---

¹Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 126 (1)

²รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 126 (1)

องคมนตรี

Privy Councilors

หมายถึง บุคคลที่พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งตามพระราชอัชฌาศัย ให้มีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ องคมนตรีมีจำนวนไม่เกินสิบแปดคน ถ้ารวมประธานองคมนตรีด้วยก็เป็นจำนวนไม่เกินสิบเก้าคน ซึ่งประกอบกันเป็นคณะองคมนตรี ลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งองคมนตรี คือ ต้องไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง และต้องไม่แสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใดๆ¹

ประโยชน์ตัวอย่าง

1. The King selects and appoints qualified persons to be the President of the Privy Council and not more than eighteen **Privy Councilors** to constitute the Privy Council.²

พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี³

2. Most of the **Privy Councilors** in Thailand are the retired military leaders and members of the royal family.

องคมนตรีส่วนใหญ่ในประเทศไทยเป็นนายทหารนอกราชการและราชินิกุล

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1054.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 12 (1)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 12 (1)

อภิปราย

Debate

หมายถึง การกล่าวถ้อยคำในเชิงแสดงความคิดเห็นและปรึกษาหารือในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา โดยมีข้อบังคับการประชุมสภาเป็นกรอบกติกาบังคับการอภิปราย และมีประธานในที่ประชุมสภาเป็นผู้ควบคุมดูแลให้การอภิปรายเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยปกติเมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายหรือที่เรียกว่าเปิดอภิปรายแล้ว ก็จะมีการลงมติอย่างใดอย่างหนึ่งสุดแล้วแต่จะได้อภิปรายไว้ในญัตติที่เสนอต่อสภาเพื่อให้มีการอภิปรายเกิดขึ้น เช่น ลงมติส่งรายงานของคณะกรรมการไปให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการ หรือลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี เป็นต้น การอภิปรายมีลักษณะเป็นการกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา ดังนั้น ผู้อภิปราย ไม่ว่าจะป็นสมาชิกสภาหรือบุคคลภายนอกที่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาย่อมได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองในการอภิปราย การอภิปรายนี้แบ่งออกได้เป็น การอภิปรายธรรมดา และการอภิปรายทั่วไป รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เฉพาะเรื่องการอภิปรายทั่วไป แต่การอภิปรายธรรมดาได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา การอภิปรายทั่วไปที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ และการอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยไม่มีการลงมติ กรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา¹

ประโยคตัวอย่าง

1. Members of the House of Representatives of not less than one-fifth of the total number of the existing members of the House have the right to submit a motion for general **debate** for the purpose of passing a vote of no-confidence in the Prime Minister.²

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี³

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1059.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 158 (1)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 158 (1)

2. Like our predecessors in ancient Greece, people argue about what is best for their societies and shape the course of law, policy, and action, **debate** still remains essential to democracy.

เช่นเดียวกับบรรพชนของเราในยุคกรีกโบราณ ประชาชนได้แย้งกันเพื่อสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับสังคม การบัญญัติกฎหมาย นโยบายและการปฏิบัติ การอภิปรายยังคงจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย

ออกเสียงประชามติ

Referendum

หมายถึง

(๑) การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงเพื่อแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับกิจการสำคัญที่คณะรัฐมนตรีขอปรึกษา เนื่องจากเป็นเรื่องที่อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน ซึ่งผลของการออกเสียงประชามติของประชาชนนั้นมีลักษณะเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเท่านั้น โดยที่คณะรัฐมนตรีไม่ต้องผูกพันที่จะต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามผลดังกล่าว¹

(๒) กระบวนการที่มีขึ้นเพื่อให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศมีส่วนร่วมโดยตรงในการตัดสินใจทางการเมืองการปกครองบางเรื่องบางประการร่วมกับผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเลือกตั้งเข้าทำหน้าที่ในการบริหารและการปกครองประเทศแทนตน

ประโยคตัวอย่าง

1. A vote in a referendum shall be either a vote of approval or disapproval in the subject matter of the **referendum**.²

การออกเสียงประชามติต้องเป็นการให้ออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจการตามที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติ³

2. **Referendums** are held in many countries and most of them are held to approve government-proposed changes to the constitution.

การออกเสียงประชามติจัดขึ้นในหลายๆ ประเทศ และโดยส่วนใหญ่จัดขึ้นเพื่อให้ความเห็นชอบข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐบาล

---

¹สมคิด เลิศไพฑูรย์, “การออกเสียงประชามติ,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 39.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 165 (4)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 165 (4)

ออกเสียงลงคะแนน

Casting a vote

หมายถึง พฤติกรรมการแสดงเจตนาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยอิสระและเป็นไปตามความคิดเห็นหรือความประสงค์ของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย การออกเสียงลงคะแนนตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญนั้น หมายถึง การออกเสียงลงคะแนนเพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับการ “ลงคะแนน” ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เพื่อมีมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในที่ประชุมสภา ทั้งยังเป็นคนละประเด็นกับการออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงความคิดเห็นว่า จะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยกับกิจการที่คณะรัฐมนตรีขอปรึกษาอีกด้วย¹

ประโยคตัวอย่าง

1. A voter residing outside the constituency in which he is listed in the housing register, or whose name has been listed in the housing register in the constituency for a period of less than ninety days up to the election date, or who resides outside the Kingdom of Thailand shall have the right to **cast a vote** in an election.²

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร ย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง³

2. There are many reasons the voters **casting a vote** for Senator Obama, one of them is his plan for college students to pay back their debts by providing community service.

มีหลายเหตุผลที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนให้วุฒิสมาชิกโอบามา เหตุผลหนึ่งคือแผนการใช้จ่ายหนี้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยโดยวิธีให้บริการชุมชน

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1066.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 I Section 99 (2)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 99 (2)

อำนาจในการปกครองประเทศ

Power to rule the country

หมายถึง อำนาจที่คณะบุคคลมีต่อประเทศ ทั้งในเรื่องการควบคุม การบริหาร การป้องกัน และการรักษาความสงบเรียบร้อย การได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ต้องเป็นไปตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเท่านั้น การได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยไม่ใช่วิถีทางของระบอบประชาธิปไตย เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร จะถูกปฏิเสธและไม่ให้การรับรองโดยรัฐธรรมนูญ ด้วยประการทั้งปวง¹

ประโยคตัวอย่าง

1. No person shall exercise the rights and liberties prescribed in the Constitution to overthrow the democratic regime of government with the King as Head of State under this Constitution or to acquire the **power to rule the country** by any means which is not in accordance with the modes provided in this Constitution.²

บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้มิได้³

2. Thailand is lucky because the King has **power to rule the country** with Ten Royal Virtues.

ประเทศไทยโชคดีเพราะพระมหากษัตริย์ผู้ทรงอำนาจในการปกครองประเทศมีทศพิศราชธรรม

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1074.

²Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 68 (1)

³รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 68 (1)

อำนาจอธิปไตย

Sovereign power

หมายถึง

(๑) อำนาจอธิปไตยและเป็นหนึ่งในเดียวของประเทศซึ่งเป็นเอกราชและมีเขตแดน พลเมือง ภาษา วัฒนธรรมและเศรษฐกิจสังคม เป็นของตนเองโดยเฉพาะ รัฐธรรมนูญทุกฉบับของไทย จะต้องบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยว่า มีที่มาอย่างไรและมีการใช้อำนาจนั้นอย่างไร¹

(๒) อำนาจอธิปไตยเป็นทฤษฎีรากฐานสำคัญในทางกฎหมายมหาชน ซึ่งทำให้รัฐสมัยใหม่ (Modern State) สามารถอธิบายถึงความชอบธรรมในการแยกตัวออกมาจากศาสนจักรได้อย่างสมบูรณ์ ก่อให้เกิดรูปแบบของรัฐดังที่เห็นเป็นอยู่ทุกวันนี้ โดยฝ่ายศาสนจักรที่ถือศักดินาเป็นประมุขซึ่งประทับ ณ นครวาติกัน ไม่สามารถอ้างอำนาจจากพระเจ้าเข้าควบคุมฝ่ายอาณาจักรได้อีกต่อไป ความคิดเรื่องอำนาจอธิปไตยนั้น ได้รับการเสนอขึ้นโดยนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส คือ ฌอง โบแดง (Jean BODIN) ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. ๑๕๓๐-๑๕๙๖ ซึ่งเขียนไว้ในหนังสือชื่อ สาธารณรัฐ ใน ๖ บรรพ (Six Livres de la République) ตีพิมพ์ปี ค.ศ. ๑๕๗๖ ว่า “สาธารณรัฐ คือ สิทธิในการปกครองกลุ่มบุคคลหลายๆ กลุ่ม และที่เป็นส่วนร่วมของกลุ่มเหล่านี้ คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจอธิปไตยปราศจากขอบเขตถาวรและสูงสุดล้นพ้น และอำนาจนี้แสดงออกโดยการออก ยกเลิกกฎหมายและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย” อำนาจอธิปไตยจึงเป็นอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศในรัฐหนึ่งๆ ก็จะแสดงออกให้เห็น ๓ ลักษณะใหญ่ๆ คือ

- ๑. งานในการนิติบัญญัติ (Legislative Function) ได้แก่ การตรากฎหมาย
- ๒. งานในการบริหาร (Executive Function) ได้แก่ การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย และ
- ๓. งานในการตุลาการ (Judicial Function) ได้แก่ การวินิจฉัยพิพากษาอรรถคดี²

ประโยคตัวอย่าง

1. **Sovereign powers** belong to the Thai people. The King Head of State shall exercise such powers through the National Assembly, the Council of Ministers and the Courts in accordance with the provisions of this Constitution.³

อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้⁴

---

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1086.
²สมคิด เลิศไพฑูรย์, “อำนาจอธิปไตย,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 224.
³Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 3 (1)
⁴รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 3 (1)

2. **Sovereign power** includes any act of a government within its boundaries which cannot be subject to the jurisdiction of the foreign courts.

อำนาจอธิปไตยรวมถึงการกระทำใดๆ ของรัฐบาลภายในขอบเขตซึ่งไม่ขึ้นกับขอบเขตอำนาจศาลต่างประเทศ

เอกสิทธิ์

Privilege

หมายถึง

(๑) ความคุ้มกันพิเศษเหนือสิทธิทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในขณะที่ทำหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทย เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน คำว่า เอกสิทธิ์นี้ ใช้เฉพาะกิจการที่อยู่ในวงงานของรัฐสภา หรือกล่าวโดยเฉพาะเจาะจง คือ คุ้มครองเฉพาะการอภิปรายหรือการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภาเท่านั้น¹

(๒) สิทธิพิเศษเฉพาะบุคคลบางคน หรือบางประเภทที่มีคุณลักษณะพิเศษบางประการ ทำให้มีความชอบธรรมในการอ้างสิทธิดังกล่าวเหนือบุคคลอื่น เช่น เอกสิทธิ์การทูต เอกสิทธิ์ของสมาชิกรัฐสภา เอกสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ได้แก่ เอกสิทธิ์ของสมาชิกรัฐสภา บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดเอกสิทธิ์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไว้ ได้แก่ เอกสิทธิ์ในการแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ออกเสียงลงคะแนน ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องไม่ได้ เว้นแต่เป็นการกล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดสดทางวิทยุหรือโทรทัศน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดทางอาญาหรือทางแพ่งต่อบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภา เอกสิทธิ์นี้ให้แก่สมาชิกรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกรัฐสภา ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องเกรงว่าจะถูกคนใดฟ้องร้อง การอภิปรายในการประชุมสภาที่สมาชิกสภาแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แม้จะทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือมีความผิดฐานหมิ่นประมาท ก็ไม่ถูกฟ้องร้องทั้งทางแพ่งและอาญา²

(๓) อภิสิทธิ์-สิทธิพิเศษ ซึ่งได้มาพร้อมกับฐานะหรือตำแหน่งหน้าที่³

(๔) การได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายในบางสถานการณ์ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการคุ้มครองไม่ให้ผู้ใดฟ้องร้อง หมิ่นประมาท สำหรับการพูดในสภา⁴

ประโยคตัวอย่าง

1. The **privilege** under paragraph one does not extend to a member who expresses words at a sitting which is broadcasted through radio or television if such words appear out of the precinct of the National Assembly and the expression of such words constitutes a criminal offence or a wrongful act against any other person, who is not a Minister or member of that House.⁵

¹คณิน บุญสุวรรณ, อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ (กรุงเทพฯ: เดือนตุลา, 2547), หน้า 1090.

²สมคิด เลิศไพฑูรย์, “เอกสิทธิ์,” สารานุกรมการเมืองไทย (2547): 226.

³วิฑายกร เชียงกูล, อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่ (กรุงเทพฯ: สายธาร, 2545), หน้า 197.

⁴เรื่องเดียวกัน.

⁵Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 Section 130 (2)

เอกสิทธิ์ตามวรรคหนึ่งไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณรัฐสภา และการกล่าวถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดทางอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภานั้น¹

2. Any **privileges** of the persons are abolished when they are not in their positions.

เอกสิทธิ์ใดๆ ของบุคคลจะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลเหล่านั้นไม่ได้ดำรงตำแหน่ง

---

¹รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 130 (2)

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กำชัย จงจักรพันธ์. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์. 2546. คู่มือนำชมรัฐสภา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กำชัย จงจักรพันธ์. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- คณิน บุญสุวรรณ. 2547. อธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลา.
- _____. 2548. ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาและการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ.
- เดโช สวานานนท์. 2541. คำอธิบายศัพท์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร : วีทีซี คอมมิวนิเคชั่น.
- _____. 2545. พจนานุกรมศัพท์การเมือง. กรุงเทพมหานคร : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สกนธ์ วัลญญวัฒนา. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2550. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- _____. 2551. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- วิทยากร เชียงกุล. 2545. อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สายธาร.
- _____. 2549. แนวทางปราบคอร์รัปชันอย่างได้ผล. กรุงเทพมหานคร : สายธาร.
- สกนธ์ วัลญญวัฒนา. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. 2547. สารานุกรมการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อุดม รัฐอมฤต. 2547. **สารานุกรมการเมืองไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2550. **Constitution of the Kingdom of Thailand
B.E. 2550**. นนทบุรี : สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2551. **Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.
2540 (1997)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

<http://th.wikipedia.com/wiki>

รายชื่อผู้แปลและเรียบเรียง

กลุ่มงานภาษาอังกฤษ

	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	คำที่แปลและเรียบเรียง
๑.	นายสังคม คำมุงคุณ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๗ ว.	กระทู้ถาม การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การอภิปรายไม่ไว้วางใจ คณะกรรมาธิการ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี วุฒิสภา
๒.	นางณัฐ์สุนัน สมสมาน	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	สภาผู้แทนราษฎร สมัยประชุมวิสามัญ สมัยประชุมสามัญทั่วไป สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ สมาชิกภาพ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิทธิ สิทธิเลือกตั้ง เสนอชื่อ เสรีภาพ
๓.	นายวีระกาญจน์ กนกกมลเศศ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	กฏมณฑลเทศบาล นายกรัฐมนตรี ประชาชน ประมุข ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้าน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แผนพัฒนาการเมือง
๔.	นางสาวพันขวัญ มิ่งขวัญ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	กฏอัยการศึก คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตราเป็นกฎหมาย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน รัฐวิสาหกิจ ราชกิจจานุเบกษา รำรวยผิดปกติ ศาลทหาร ศาลปกครอง
๕.	นางสาวศิรสา ชลาชนานนท์	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	องค์กรของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชุม องคมนตรี อภิปราย ออกเสียงประชามติ ออกเสียงลงคะแนน อำนาจในการปกครองประเทศ อำนาจอธิปไตย เอกสิทธิ์

	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	คำที่แปลและเรียบเรียง
๖.	นางสาวคณิงสุข มณีศรี	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	รองประธานรัฐสภา ระบอบประชาธิปไตย รักษาความสงบเรียบร้อย รัฐธรรมนูญ รัฐมนตรีรัฐสภา ราชบัลลังก์ ราชอาณาจักร รายการทรัพย์สินและหนี้สิน เรียกประชุม รัฐสภา
๗.	นางสาวพรพิมล หาญเศรษฐานนท์	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การยุบสภา ญัตติ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง
๘.	นายวรเทพ เชื้อเจ็คองค์	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖	การทุจริตหรือคอร์รัปชัน ข้อต่อศีลธรรมอันดี เขตเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรี วาระ (ในการพิจารณาร่างกฎหมาย)
๙.	นางมัณฑุสา ตั้งเจริญ	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๕	คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะองคมนตรี ครอบงำคณะ ความคุ้มครอง คะแนนเสียง ข้างมากคะแนนเสียงชี้ขาด คัดค้านการไม่ให้ประกัน ค่าตอบแทนแรงงาน ค่าจ้างของประธานสภาผู้แทนราษฎร นายทะเบียนพรรคการเมือง
๑๐.	นางสาวชมนกัศ ทวีสว่างผล	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๕	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ปกปิดข้อเท็จจริง ปฏิญาณตน ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เปิดเผย
๑๑.	นางสาวอินทอร เอี่ยมสะอาด	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๕	ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ขาดคุณสมบัติ ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรค ขาดประชุม ขึ้นตรงต่อ เขตอำนาจแห่งรัฐ เข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เข้าชื่อร้องขอ เข้าชื่อเสนอความเห็น ไขข่าวแพร่หลาย

กลุ่มงานภาษาสเปน เยอรมันและอาหรับ

	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	คำที่แปลและเรียบเรียง
๑.	นางสาวปฐมพร รัศมีพลเมือง	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๕	ข้อบังคับการประชุม ขึ้นรับหลักการ คะแนนเสียงเท่ากัน มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ลาออกจากสมาชิกภาพ ศาลรัฐธรรมนูญ เสร็จสิ้นการพิจารณา เสียงข้างมาก หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง